

Százsorszép Bölcsőde

Szakmai Program

Készítette: Novákné Krizsán Hajnalka

Készült: 2024.12.10.

Érvényes: 2026.12.10.

(változás esetén módosítandó)

Tartalom

1. Bölcsőde adatai	5
2. Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői	6
3. Bölcsőde személyi és tárgyi feltételei	9
4. Bölcsődei nevelés alapelvei	12
4.1. A család rendszerszemléletű megközelítése	12
4.2. A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása	13
4.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete	13
4.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete	13
4.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	14
4.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése	14
4.7. Fokozatosság megvalósítása	15
4.8. Az egyéni bánásmód érvényesítése	15
4.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	16
4.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása	16
5. A bölcsődei nevelés feladatai	16
5.1 Családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése	16
5.2 Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	17
5.3 Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	18
5.4 A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	19
6. Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozásának módja	19
7. Bölcsődei nevelés főbb helyzetei	20
7.1 Tanulás	20
7.2 Gondozás	21
7.3 Játék	21
7.4 Mozgás	22
7.5 Mondóka, ének	23
7.6 Vers, mese	24
7.7 Alkotó tevékenységek	25
7.8 Egyéb tevékenységek	26
8. Bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	27

8.1	Saját kisgyermeknevelő rendszer	27
8.2	Gyermekcsoportok szervezése	27
8.3	Napirend	27
8.4	Beszoktatás	28
9.	Családok támogatásának módszerei, lehetőségei	28
9.1	Családlátogatás	28
9.2	Napi kapcsolattartás	29
9.3	Egyéni beszélgetések	29
9.4	Szülőcsoportos beszélgetések	29
9.5	Szülői értekezlet	29
9.6	Indirekt kapcsolattartási formák	29
10.	Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások	30
10.1	Pöttömtorna	30
10.2	Nyári testvértábor	30
11.	A bölcsődei ellátás igénybevétele	30
	A bölcsődei ellátás igénybevételének módja	30
12.	A bölcsőde kapcsolatai	35
12.1	Intézményen kívüli kapcsolatok:	35
12.2	Intézményen belüli szakmai együttműködés	35
13.	Dokumentáció	36
14.	Élelmezés tervezése, a HACCP rendszer működtetése	37
15.	Házirend tartalma	37
16.	Bölcsődénk részletes szakmai programja	38
16.1	Ősz	42
16.2	Tél	46
16.2	Tavaszi	48
16.4	Nyár	50
17.	Terepintézményi feladatok	51
18.	Továbbképzési feladatok	51
19.	Zárógondolatok	53
20.	Mellékletek	54

21. Hivatkozásjegyzék, felhasznált irodalom

68

1. Bölcsőde adatai

Bölcsőde neve:	Százszorszép Bölcsőde
Címe:	9700 Szombathely, Váci Mihály u. 5.
Nyitva tartás:	H-P, 6 ⁰⁰ -18 ⁰⁰
Ellátás típusa:	Bölcsődei ellátás
Férőhelyszám:	104 fő
Bölcsődei csoportok száma:	8 csoport
Bölcsőde vezető:	Novákné Krizsán Hajnalka
Tel. szám:	06/94/501-227
E-mail cím:	krizsan.hajnalka@ebi.szombathely.hu
Intézmény neve:	Egyesített Bölcsődei Intézmény
Székhelye:	9700 Szombathely, Bem J. u. 33.
Intézményvezető neve:	Sebestyén Bianka
Tel.szám:	06-94/501-551
E-mail cím:	sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu
Honlap:	www.bolcsodeszombathely.hu
Instagram:	szombathelyi ebi
Facebook:	Szombathelyi Bölcsődék
Fenntartó:	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Székhelye:	9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3.
Tel.szám:	06-94/520-100
Elérhetőség:	Egészségügyi és Közszolgálati Osztály
Osztályvezető:	Vinczéné Dr. Menyhárt Mária
E-mail cím:	Vinczene.Maria@szombathely.hu

2. Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A Százszorszép Bölcsőde szakmai programja a Bölcsődei Nevelés, Gondozás Országos Alapprogramjának megfelelően, a helyi sajátosságokat figyelembe véve készült.

A bölcsőde szakmai programja szem előtt tartja a „Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról” szóló 1997. évi XXXI. törvény”, a „Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről” szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet, a „Szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről” szóló 369/2013 (X. 24.) Kormányrendeletet”.

„A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.” (1ⁱ)

A bölcsődei ellátás keretében a 20 hetes kortól 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

Ha a gyermek egy adott nevelési év közben tölti harmadik életévét, úgy az adott nevelési év végéig maradhat a bölcsődei ellátásban.

„Amennyiben a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.” (2ⁱⁱ)

Gazdasági és földrajzi jellemzők

Bölcsődénk a Derkovits lakótelepen, a város észak-nyugati részén helyezkedik el, mely Szombathely legnagyobb és legrégebbi lakótelepe. Közel 13 ezer lakos él ezen a városrészen, amely a város népességének jelentős részét teszi ki. A városrész gazdasági súlya nem meghatározó, lakótelepi jellegéből következően a kereskedelmi és a szolgáltatói szektor vállalkozásai vannak jelen. A munkaerőpiaci szempontból aktív lakosok jellemzően a város

más részein dolgoznak. A köznevelési intézmények száma a területen a városrész méretéhez viszonyítva magas. A város 9 bölcsődéjéből négy a Derkovits városrészen található. A területen továbbá 5 óvoda, 3 általános iskola és 1 középiskola működik.

Jogszályai háttér:

- 1992. évi XXXIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásáról
- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításáról
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 2003. évi CXXV. törvény Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 328/2011. (XII.29) Korm.rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közzétételre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 12/2022. (VII. 7.) önkormányzati rendeletének indokolása a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások térítési díjáról szóló 11/1993. (IV. 1.) önkormányzati rendelet módosításáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

- 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 415/2015.(XII.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 235/1997. (XII.17) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok, a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 1992. évi LXIII. tv a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvántartásáról
- 9/1985. (X.3.) EüM- BkM együttes rendelete az étkezéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról
- 18/1998. (VI.3.9 NM rendelet a fertőző betegségek, és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésről
- 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági orvosi vizsgálatokról és véleményezéséről
- 226/2006. (XI.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról
- 78/2003. (XI.27) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságáról
- 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről
- A Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja (2024.)
- Módszertani kiadványok (Tudástár), szakmai segédletek
- 39/2010 (II.26) Korm.rendelet A munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről
- 1993. évi III.tv A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1998.évi LXXXIV. a családok támogatásáról
- 5/1993 (XII.26) MüM rendelet a Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról

- 326/2013 (VIII.30.) Korm. rendelet A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról

Százsorszép Bölcsőde szolgáltatásának célja:

A bölcsődei nevelés-gondozás alapfeladatait az országos alapprogramban foglaltak szerint érvényesítjük a gyakorlatban.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermeknek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

3. Bölcsőde személyi és tárgyi feltételei

Személyi feltételek:

Bölcsődénkben gyermekcsoportonként két kisgyermeknevelő dolgozik, szakmai munkájukat bölcsődei dajka segíti. Tálalókonyhánkon két konyhalány végzi az ételek adagolását és előkészítését. Az udvar rendben tartásáról egy fő udvari munkás gondoskodik. A szakmai munkát egy fő bölcsődevezető és egy fő bölcsődevezető helyettes irányítja, tartós hiányzás esetén helyettesítik a kisgyermeknevelőket.

Heti egy alkalommal Szombathelyi EBI konduktora vezeti a Pöttömtorna szolgáltatásunkat. Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek számára gyógypedagógusi fejlesztés biztosított, az intézmény szakembere személyében.

1. táblázat Dolgozói létszámok

Munkakör	Létszám (fő)	Végzettség
Bölcsődevezető	1 fő	Óvodapedagógus /BA/
Bölcsődevezető helyettes	1 fő	Csecsemő és kisgyermeknevelő /BA/
Kisgyermeknevelő	17 fő	Csecsemő és kisgyermeknevelő-gondozó /OKJ/ 10 fő Bölcsődei szakgondozó /OKJ/ 2 fő Csecsemő és kisgyermeknevelő /BA/5 fő
Bölcsődei dajka	5 fő	Bölcsődei dajka alapkú végzettséggel 3 fő Bölcsődei dajka középfokú végzettséggel 2 fő
Konyhai kisegítő	2 fő	Konyhai dolgozó középfokú végzettséggel 2fő
Karbantartó	1 fő	

Tárgyi feltételek:

Helységei:

- Csoportszoba (8 db)
- Gyermek öltöző (4 db)
- Gyermek fürdő (4 db)
- Tornaszoba
- Terasz (4 db)
- Babakocsi tároló (4db)
- Vezetői irodák
- Tejkonyha
- Női öltöző
- Női zuhanyzó
- Akadálymentes WC (1db)

- Tálaló konyha
- Mosogató
- Személyzeti WC (3db)
- Mosoda
- Takarítószer tároló és eszköz tároló (2db)
- Közlekedő

A bölcsőde épülete a Derkovits lakótelepen helyezkedik el. Az épület lapos tetős, egy szintes, pavilonrendszerű, a gyermekek biztonságát szolgálja. 4 gondozási egységben folyik a kisgyermekek nevelése, gondozása. Minden egység külön bejárattal rendelkezik. A gondozási egységek mindegyikében 2 csoportszoba, 1 gyermekfürdő, 1 gyermeköltöző (átadó), babakocsi tároló, felnőtt mosdó és egy udvari játék tároló raktár található. A csoportszobák közvetlenül csatlakoznak a teraszhoz, illetve a bölcsőde központi folyosóáéhoz. Az egység helyiségei évszaknak megfelelően vannak dekorálva, illetve gyermekbarát bútokkal berendezve. A játékeszközök, a fejlesztőeszközök a csoportban rendelkezésre állnak. Az öltözőkben a gyermekek szekrényei jellel és névvel ellátottak. A falon található faliújságon vannak kifüggesztve a szülők részére szóló tájékoztatók. A fürdőszobák, tágasak, világosak, színesek, minden fürdőszobában van: 2db pelenkaszószekrény hozzátartozó pelenkatárolóval, 4db gyermekmosdó, 3db gyermek wc., törölköző tartó, illetve gyógyszerszekrény. Fokozott figyelmet fordítunk a balesetek megelőzésére. A központi folyosóról nyílik egy fejlesztő szoba, ahol a gyógypedagógusok foglalkoznak a gyerekekkel, valamint egy jól felszerelt tornaszoba. Az épületet nagy udvar veszi körül, árnyas fákkal. Minden egységhez terasz és homokozó tartozik és több telepített udvari játék. A legkisebbeknek külön elkerített udvarrész és terasz áll rendelkezésükre a szabad levegőn tartózkodáshoz.

Játékkészlet:

- Képességfejlesztő játékok: építőjátékok, kirakósok, formabedobók, illesztők, golyóvezetők, fűzős játékok, könyvek
- Szerepjáték eszközök: Konyhai eszközök, szerszámkészletek, babák, fodrászat, takarítóeszközök, játék telefonok
- Kreatív játékok: gyurma, ceruza, festék, zsírkréta, papírok stb.
- Mozgásfejlesztő játékok: labdák, alagutak, autók

A játékok a csoportszobákban nyitott polcokon találhatóak, a gyermekek magasságának megfelelően. Az udvaron vannak telepített és mobil játékok:

- motor,
- futóbicikli,
- csúszdák,
- mászóakák
- béka alagút
- rugós billenőeszköz
- kisházak
- fa vonat
- homokozók.

4. Bölcsődei nevelés alapelvei

4.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

Bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányainak kompenzálására, korrigálására. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

Bölcsődénkben a rendszerszemléletű megközelítés azt jelenti, hogy a gyermek viselkedésének okát több szempontból vizsgáljuk. Egyrészt a családi háttér, mely szerepet játszik egy gyermek viselkedésében. A családok megismerését segíti a beszoktatás előtti családlátogatás, majd a szülő jelenléte a beszoktatás alatt. Megfelelő kommunikációval kialakított bizalmi kapcsolatot építünk a szülőkkel, hogy kölcsönösen megosszák a gyermekkel kapcsolatos tapasztalatokat. Az év folyamán több családi programot szervezünk, ami szintén fontos a családok minél jobb megismerésében. Szülőcsoportos beszélgetéseket szervezünk évente minimum háromszor, illetve akkor rendkívüli esetben is, ha felmerül a csoportban egy nevelési, gondozási probléma, illetve egy jógyakorlat megosztására is megfelelő a csoportos beszélgetés.

4.2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magába foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata, az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

Bölcsődénkben a kisgyermeknevelők a gyermekek 1 éves koráig havonta, 1-3 éves korban három havonta fejlődési naplóban rögzítik a gyermek fejlődési szintjét, testi képességek, mozgás, emocionális megnyilvánulások, értelmi képességek és szociális készségek területén. Így a korai szűrések és megfigyelések segítségével az esetlegesen felmerülő lemaradásokat időben azonosítjuk és a gyermek számára megfelelő, személyre szabott fejlesztő tevékenységeket biztosítunk, gyógypedagógus és konduktor segítségével. A 0-3 éves korban felismert fejlődési lemaradások megfelelő kezelése megelőzi a későbbi súlyosabb problémák kialakulását. A szülőket tájékoztatjuk, mind írásban, mind szóban a gyermek fejlődéséről, valamint az otthoni fejlesztési lehetőségekről, olyan napi tevékenységekről, melyek játékosan támogatják a gyermekek fizikai, kognitív, érzelmi és szociális fejlődését.

4.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást az intézmény életébe.

Bölcsődénkben a szülők aktívan részt vesznek a gyermek beszoktatásában, a beilleszkedés az otthoni szokások figyelembevételével történik. Folyamatos a szülővel a kapcsolattartás napi visszajelzés a gyermek napjáról (pl. alvás, étkezés, hangulat). Elfogadjuk és tiszteletben tartjuk a családi értékeket, az otthonról hozott kulturális, vallási és szociális sajátosságokat. Nevelési partnerség, a szülőket bevonjuk a nevelési folyamatba (pl. közös programok, ünnepek szervezése).

4.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani

az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

Bölcsődénkben a kisgyermek személyiségének tisztelete alapvető pedagógiai és etikai elv. A kisgyermeknevelők figyelembe veszik a gyermek egyéni igényeit, érzelmeit, fejlődési ütemét, temperamentumát. Megbízható, szeretetteljes kapcsolatot alakítanak ki a gyermekekkel, pozitív visszacsatolással bátorítják a gyermeket az önbizalmának erősítése érdekében. Az autonómia támogatása érdekében a gyermek önállósodási törekvéseit tiszteletbe tartjuk. Szabad választási lehetőséget biztosítunk adott keretek között. A gyermek érzéseit, gondolatait meghallgatjuk, arra mindig megfelelően válaszolunk. Büntetés helyett következetes, szeretetteljes nevelési módszereket alkalmazunk. Támogatjuk a gyermek érdeklődésének megfelelő játék- és tevékenységválasztást. Szabad mozgásteret biztosítunk a fizikai fejlődés érdekében.

4.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

Kisgyermeknevelőink kiegyensúlyozottak, nyugodtak, ezáltal biztosítják a gyermekek számára a biztonságos érzelmi háttérrel. Kellő empátiával rendelkeznek, a gyermekek érzéseinek megértése és tiszteletben tartása ezáltal biztosított. Kreativitás, játékoság, rugalmasság és alkalmazkodó képesség jellemzi a nevelőket, mindezek mellett felelősségtudatuk és megbízhatóságuk is maga szintű. Megfelelő szakmai elhivatottságuk, folyamatosan törekszenek az önfejlesztésre.

4.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A gyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját” gondozónő rendszer, felmenőrendszer, csoport és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása

természetszerűleg magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

A környezetet úgy alakítjuk ki, hogy az gyerekbarát legyen. A bútorok stabilok, a játékok biztonsági előírásoknak megfelelőek. Rendszeres takarítással, fertőtlenítéssel, kézmosásra ösztönzéssel csökkentjük a betegségek terjedését. Folyamatos napirenddel biztosítjuk a gyermekek számára a kiszámíthatóságot.

4.7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatás segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

A fokozatosság megjelenik bölcsődénkben a nevelés minden területén. Beszoktatás, kezdetben a szülő jelenléte, majd a gyermek szükségletének figyelembevétele a beszoktatási folyamatban. A gyermek biztonságérzetét növeli, ha a napirend fokozatosan válik számára ismerőssé. A fokozatosság jelen van az új játékok, helyzetek bevezetésénél, az önállóság támogatásánál.

4.8. Az egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán éréseinek, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi, etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy minden kisgyermek egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Bölcsődénkben a kisgyermeknevelők figyelembe veszik a gyermekek egyéni szükségleteit, fejlődési ütemét, személyiségét és családi hátterét. Célunk, hogy minden gyermek a saját tempójában fejlődhessen, biztonságban érezhesse magát, és megfelelő érzelmi támogatást kapjon. Személyre szabott a beszoktatás – fokozatos az elválás a szülőtől. A kisgyermeknevelők egyéni figyelmet fordítanak minden gyermekre. A napirendet rugalmasan kezeljük, ha egy gyermek hamarabb elfárad, előbbre vesszük a gondozási sorrendbe, így hamarabb le tud feküdni.

4.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, de a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A kisgyermeknevelők figyelnek arra, hogy a gondozási helyzetek mindig nyugalmasok, bensőségesek legyenek, ezáltal biztosítják a gyermek fejlődését, biztonságérzetét, szociális készségeit, érzelmi stabilitását.

4.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

Bölcsődénkben a szabad játék biztosítja a gyermekek számára, hogy felfedezzék környezetüket. A környezet tevékeny megismeréséhez biztosítjuk a megfelelő fizikai és szellemi környezetet. Sokat tartózkodunk a szabad levegőn, a bölcsőde udvarán, melyet úgy alakítunk ki, hogy a világ megismeréséhez kíváncsiságukat felkeltsük. Szeretetteljes és támogató pedagógiai hozzáállással segítjük a gyermekeket abban, hogy biztonságban érezhessék magukat és nyitottak legyenek az új élményekre.

5. A bölcsődei nevelés feladatai

5.1 Családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

5.2 Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

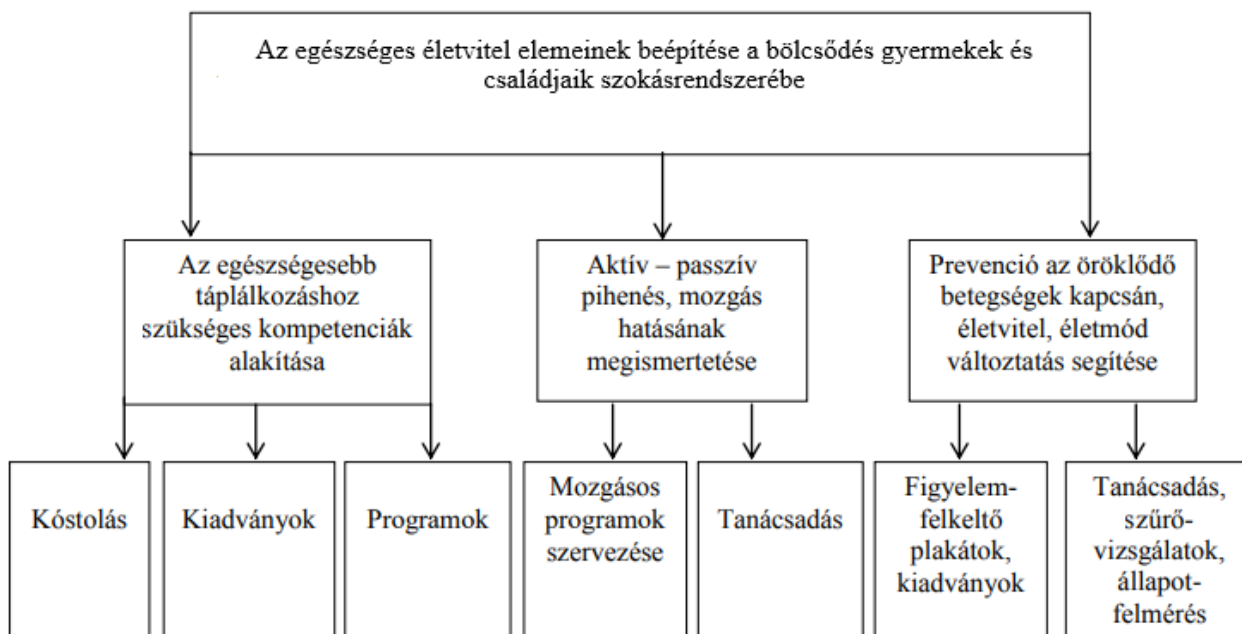
A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfegyszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermek esetében korrektív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese- vagy alkotóterápiás szoba. A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfegyszakorvos stb.

Bölcsődénkben is igyekszünk lehetőség szerint minél többet a friss levegőn tartózkodni, illetve, ha az időjárás nem teszi lehetővé, a csoportok saját, jól felszerelt tornaszobánkban gyakorolhatják a különféle mozgásos tevékenységeket. A változatos étrend mellett hetente gyümölcsnapot tartunk, amihez a szülők is hozzájárulhatnak, otthonról hozott gyümölcsökkel.

5.3 Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bátorító üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

Bölcsődénkben az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztésének célja, hogy a gyermekek érzelmileg stabilak, másokra figyelők és együttműködésre képesek legyenek, ezzel megalapozva a későbbi társas kapcsolatok és tanulási helyzetek sikerét. A szabad és irányított játékok, a mesék és bábjátékok a mindennapokban kulcsfontosságúak ezen kompetenciák fejlődésének előmozdításában.

5.4 A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

A Százszorszép Bölcsőde mindennapi életének szerves része a gyermekek önállóságának támogatása, segítése. A megismerési folyamatok segítése a bölcsődénkben kulcsfontosságú, hiszen az első években alakulnak ki az alapvető kognitív képességek és a világ megértésének alapjai. A nevelés és a gondozás helyzeteiben ismereteket nyújtanak a kisgyermeknevelők, játékos feladatok keretében pedig a gyermek aktív részesévé válik a folyamatoknak. Nevelési elveinket, programunkat a gyermekek életkorához, személyiségéhez igazítjuk. A gyermekek harmonikus fejlődésének egyik feltétele az állandóság, amely biztonságot jelent az életükben. Ez nem jelenthet merev kötöttséget, hiszen rugalmasan kell alkalmazkodunk a gyermekek igényeihez, az időjárás változásaihoz vagy egy hirtelen adódó, váratlan eseményhez. Munkánk során kiemelten fontos szerepet kap a környezet megismerése, a természet szeretete és természetesen a hagyományok ápolása.

6. Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozásának módja

A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek gondozása bölcsődénkben integráltan történik, ezzel biztosítjuk a társas kapcsolatok fejlődését számukra. A megállapodást 3 hónapra kötjük a SNI gyermeket nevelő szülővel, majd ez idő letelte után egy konzultáción /gyógypedagógus, kisgyermeknevelő, bölcsődevezető, szülő/ értékeli a gyermek beilleszkedését, és döntünk a további nevelésről, gondozásról. Az illetékes Pedagógiai szakszolgálat szakemberei foglalkoznak az érintett gyermekekkel heti 2

alkalommal, logopédiai, illetve komplex gyógypedagógiai fejlesztéssel. A Szombathelyi EBI A kisgyermeknevelők együtt működnek a gyógypedagógusokkal és a gyermekkel foglalkozó más szakemberekkel. A SNI gyermekek egyéni szükségleteiket minden esetben szem előtt tartjuk.

7. Bölcsődei nevelés főbb helyzetei

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget biztosítunk a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kap optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához. A gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

A bölcsődei élet élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket biztosít, társas közegben zajlik, interakcióra ösztönöz. A gyermekek számára biztosítjuk, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően részt vegyenek az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában.

Ennek módszertani alapja a gyermek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek tiszteletének kialakítása.

7.1 Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánpótlás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a

kisgyermekkorai tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

A bölcsődében a gyermekek különböző megismerő tevékenységeken keresztül fejlesztik gondolkodási és kognitív képességeiket. Az életkornak megfelelő játékokkal, könyvekkel és különféle eszközökkel való foglalkozás lehetőséget ad számukra például a színek, formák, hangok megismerésére. A nevelők aktívan részt vesznek e tevékenységekben, ösztönzik a gyermekeket a kérdezésre, felfedezésre, amely hozzájárul kíváncsiságuk és problémamegoldó képességük fejlődéséhez.

7.2 Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Ehhez elegendő időt biztosítunk, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás befolyásolja a szokások kialakítását, az önállósodást.

A gondozási helyzetek alkalmával a kisgyermeknevelők figyelnek a gyermekek egyéni ritmusára és személyes kapcsolaton alapuló figyelmet biztosítanak számukra. E helyzetek során a gyermekek fokozatosan megtanulják az önállóság alapjait, például a kanál használatát, a pohárból ivást, valamint a tisztálkodási és öltözködési szokásokat.

7.3 Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi

gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A játékot a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységének tekintjük, s mint ilyet a bölcsődei nevelés legfontosabb eszközének tartjuk. A legtöbbet akkor tehetjük gyermekeinkért, ha már kisgyermekkorban megteremtjük számukra a mindennapjaikhoz szükséges feltételeket.

Ennek érdekében tudatosan figyelünk a következőkre:

- Napirend szervezésénél megfelelő idő jusson játékra.
- Megfelelő légkör, hely, eszköz biztosítása.
- Gyermekek igényeire, jelzéseikre reagálunk.
- A játék irányítás módja, a kisgyermeknevelő szerepe.
- Megfelelő minőségű és színvonalú játékok biztosítása.

7.4 Mozgás

A mozgás szerepe a személyiség fejlődésében, a kompetencia kialakulása szempontjából nagyon fontos. A környezet és a saját testből eredő ingerek hatására megismeri a világot, gondolkodása fejlődik, beszéde megindul, kibontakozik. Önérvényesítésében eszközként használja saját testét és mozgásos megnyilvánulásait, mindennek kiemelt szerepe van a személyiségfejlődés szempontjából. A Konstanciák kialakulásának alapja az aktív, önindította mozgás. Jelentős szerepe van az önállósodás és individualitás kialakulásában. Hatására megindul a test-séma kialakulása, mely az én-tudat kialakulásának fő állomása.

Célunk:

A gyermek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése életkornak a legmegfelelőbb tevékenységi forma segítségével, eszközökben gazdag mozgáslehetőség biztosítása.

Nevelőmunkánkban igyekszünk kihasználni a nagymozgások és a finommotorika fejlesztésének lehetőségeit.

A mozgás javarészt a zene, mondókák által felkeltett érzések mozgásos kivitelezésére épül.

A nap meghatározott időszakában a kisgyermeknevelővel közösen mondókázva, énekelve végzik a játékos tornát a gyermekek.

Ezen kívül különböző mozgásfejlesztő játékokkal rendelkezünk, amelyek elősegítik a benti és az udvari, kis- és nagymozgás lehetőségét.

A mozgáskészség fejlesztése:

Testérzékelést fejlesztő játékok (ölbéli, kézfogós játékok)

Fogás fejlesztése (tologatós, kalapálós játékok, forgatható kerek a falon, asztalon, különböző tapintású anyagok)

Egyensúlyérzék fejlesztése (tornapad, bordásfal, csúszda)

Ritmikus járás (hab tapi lap, Wesco téglák, karikák segítségével)

Hintajátékok (libikóka)

Ugró játékok (ugráló labda, ugráló csacsi, trambulin)

A mozgáskészség tartalma:

Kötetlen formában (csoportszobában, udvaron)

Heti rendszerességgel, előre felépített konkrét fejlesztés (lúdtalptorna)

A mozgásfejlesztés feltételei:

Hely: Csoportszoba, udvar, tornaszoba

Eszközök: - Mozgásfejlesztő eszközök

-Játékszerek változatos tevékenységekhez

A csoportban dolgozó mindkét kisgyermeknevelő nagy hangsúlyt fektetve szervezi meg mind a mindennapos mozgást mind a heti rendszerességgel beiktatott mozgásos kezdeményezéseket.

7.5 Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélte mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

A gyermek zenével kapcsolatos tevékenysége során érzelmeket él át, érzelmeket hoz létre, belőlük a zene mintájára érzelmi modelleket épít magának. A kisgyermeknevelők kellemes énekhangja, dúdolgatása jó hatással van a gyermekek érzelmi világára, hangulatára, az együtt éneklés örömforrás a számukra. Meghatározó szerepe van a minőségi dalanyag kiválasztásában

a kisgyermeknevelőnek, hiszen ezáltal formáljuk a gyermekek zenei ízlését is. Jó, ha a kisgyermeknevelő tud hangszereken is játszani, hiszen ezzel még színesebbé teheti a zenei élményt a csoportban. A gyermekek megismerkedhetnek a különböző hangszerek hangjaival azáltal, hogy egy számukra szeretett személy, a kisgyermeknevelő csalogatja elő azt. A csoportban a gyermekek maguk is zenélhetnek a különböző zenei eszközökkel, az együtt zenélés élménye pozitív érzetet kelt a kisgyermekekben.

7.6 Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

A jó mese, mondóka és gyermekvers szövege hangzásban, ritmusban, hangulatban más, mint a hétköznapi beszédünk, figyelemfelkeltő és örömforrás. A versnek elsősorban a ritmusa, míg a mesének a tartalma hat az érzelmeken keresztül. Elősegítik a gyermek kommunikációs képességeinek fejlődését, gazdagodik emberismerete, olyan élményekre tesz szert, amelyre más helyzetben nem lenne lehetősége.

A mese a gyermek érzelmi-értelmi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítője.

A mesével való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát s a játéktevékenységhez hasonlóan, a mesehallgatás intim állapotban eleven belső képvilágot jelenít meg.

A mesélés a kisgyermek mentális egészségének elmaradhatatlan eleme.

A kisgyermeknevelő feladata:

A mese, a versmondás feltételeinek megteremtése

Kívülről tudja a verseket, meséket

Arcjátékával, ritmikus mozdulatokkal, hanglejtéssel kísérje

A hangerő változtatásával teszi érzékelhetőbbé a gyermek számára

Kihasználja a mondókázás nyugtató hatását

Megismerteti a néphagyományokhoz, ünnepekhez kapcsolódó meséket

A régi szokások értékét közvetíti

Az irodalom megismertetésén, megszerettetésén át közvetetten hat a szülőkre.

7.7 Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem pedig annak eredménye. Éppen ezért nem kötelező jellegűek, a gyermek érdeklődésének megfelelően kapcsolódhat az ilyen jellegű tevékenységekbe. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődében: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés, homokkal, földdel, terményekkel, termésekkel való tevékenykedés.

Az alkotó tevékenység a játékra épül, a tevékenység során a kisgyermek megismerik a tárgyi világot, újra tudják alkotni, sikerélményhez jutnak. Segítségével megismerkedhetnek különféle anyagokkal (szín, forma, halmazállapot, méret stb.). Az alkotó tevékenységek során fejlődik az észlelés, látás, hallás, tapintás, ízlelés, szem és kéz koordináció, és a finommotorika.

Az alkotó tevékenységekre az egész nap folyamán lehetőséget biztosít a kisgyermeknevelő. Maga a tevékenység és ennek öröme a fontos, nem a mű, nem az eredmény. Tág teret kap a belülről fakadó motiváció, kreativitás. A kisgyermeknevelő által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettséghez igazodva segítik az alkotó tevékenységek gazdagodását, az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, igényességük alakulását. Igyekszünk kerülni a direkt nevelői ráhatásokat, a gyermek spontán kezdeményezésére építve segítjük az alkotókedv, készség kibontakozását.

A kisgyermeknevelő feladata:

Megismertetni a gyermekeket a különböző anyagokkal, a kézi munka alapelemeivel. Főbb alkotó tevékenységeink: festés (ujjfestés, ecsettel), tépés, ragasztás, gyurmázás, rajzolás, építés (homokkal, építőkockákkal).

Cél:

- Az építő, ábrázoló, alkotó tevékenység segítése
- A térbeli, formai, színi képzet kialakulása, gazdagítása
- A természet színeire, formáira való ráhangolódás

Feladat:

- Az alkotó tevékenységre egész nap folyamán lehetőség biztosítása
- Megismertetni a gyereket a különböző anyagokkal, a kézi munka alapelemeivel
- Az egyéni fejlettségnek megfelelő motiválás

7.8 Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére. Családi délutánok, szervezett programok Nagy hangsúlyt helyezünk a mindennapok mellett az ünnepek megtartására. Az ünnepeinkbe, rendezvényeinkbe szeretnénk bevonni a szülőket, ezzel lehetőséget adni az együtt ünnepelésre. Szeretnénk, ha ezek értékteremtő jelleggel bírnának. A közös ünnepek, rendezvények erősítik a család és a bölcsőde közötti mélyebb kapcsolatot, miközben a gyermek személyisége is szinte észrevétlenül fejlődik. A közös ünnepeknek, rendezvényeknek közösségformáló, építő hatását is szeretnénk kihasználni. Az ünnepek fényét még a bölcsőde csoportszobáinak ünnepi díszítése emeli ki.

- A gyermekek névnapjának, születésnapjának megünneplése
- Őszköszöntő ünnepség a családokkal
- Mikulás várása a csoportokban vagy az udvaron
- Adventi készülődés a szülőkkel
- Farsangolás, a tél elűzése a csoportokban
- Húsvét alkalmából tojáskeresés az udvaron, „kézműveskedés” a csoportokban
- A Föld-napja alkalmából virágültetés a kertben, a virágládákba
- Egészség hét rendezése

- Madarak és fák napja – közös kirándulás a szülőkkel, gyerekekkel
- Anyák-napja megünneplése
- Gyermeknap mulatság együtt a családdal
- Az óvodába készülő gyermekek búcsúuzsonnája

8. Bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

8.1 Saját kisgyermeknevelő rendszer

A kisgyermeknevelő személyiségével, példamutatásával, attitűdjével minta a családok és gyermekek számára. A saját kisgyermeknevelő rendszer célja a stabilitás és biztonság elvének megvalósítása. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket és viszi végig egész bölcsődei élete alatt, a személyi állandóság és a felmenő rendszer elvét betartva. Így több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait.

Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt.

8.2 Gyermekcsoportok szervezése

Gyermekcsoportok szervezésekor figyelembe kell venni a jogszabály általi meghatározást, de mindemellett lehetőség szerint az életkorilag homogén csoportot részesítjük előnyben. A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény tagbölcsődéiben, így a Százszorszép Bölcsődében is a sajátos nevelési igényű gyermekek fogadása integrált csoportban történik.

8.3 Napirend

A jól szervezett, folyamatos, rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen. A napirend kiszámíthatóságot jelent a kisgyermekek életében, amely elősegíti és fenntartja a biztonság érzését.

A napirendben kellő időt biztosítunk a minőségi gondozásra és a szabad játéktevékenységre. Igazodik a gyermekek létszámához, életkorához, fejlettségéhez, az adott évszakhoz, a bölcsőde nyitvatartási idejéhez, figyelembe veszi a csoportban dolgozó kisgyermeknevelők és dajkák munkarendjét is.

A csoportok napirendjét minden esetben, a szülők számára is jól látható helyen kifüggesztjük. Egyrészt segíti őket is a bölcsődei életben való tájékozódásban, másrészt mintát és segítséget jelenthet egy otthoni napirend kialakításában is.

8.4 Beszoktatás

A család után a bölcsőde az első nevelési szintér. A kisgyermeknek új, számára teljesen ismeretlen emberekhez, helyzetekhez, szabályokhoz kell alkalmazkodnia egy idegen helyen, amelyben legnagyobb segítőtársa a szülő. A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel gyengéd átmenetet képez az új környezethez való alkalmazkodásban. A beszoktatás ideje 2 hét, ami idő alatt a gyermek, szülő és kisgyermeknevelő között kialakulnak a biztonságos kötődés alapjai, jobban megismerik, megszeretik és elfogadják egymást. Az első napokban ismerkednek a szülő és gyermek a bölcsődével, és csak a beszoktatás harmadik napon kérjük először a szülőt, hogy rövid időre távozzon a szobából, amit a gyermekkel is megbeszélünk. Majd az ezt követő napokban a gyermek szükségletei szerint nyújtjuk a szülő nélkül töltött időt a gyermekcsoportban. A második hét első napján már a kisgyermeknevelő felkínálja az alvás lehetőségét a szülő jelenlétében, amennyiben a gyermek elalszik, a szülő jelen van ébredéskor. A beszoktatás 9. napján a kisgyermeknevelő biztosítja az alvási nyugalmat, majd felkínálja az uzsonnázás lehetőségét, és így érünk el a 10. nap végére úgy, hogy már egész napot tölt el a gyermek a bölcsődében a reggelitől egészen az uzsonnáig.

9. Családok támogatásának módszerei, lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és eredményes működtetésére irányul.

9.1 Családlátogatás

A beszoktatás megkezdése előtt minden esetben sor kerül a családlátogatásra, ahova a gyermek saját kisgyermeknevelői érkeznek előre egyeztetett időpontban, a gyermek ébren léti idejében. Célja, hogy a gyermek saját biztonságát nyújtó közegében ismerkedhessen a nevelőkkel, illetve a szülőknek lehetőséget nyújt, hogy bővebben informálódjanak a bölcsődei életéről, és jobban megismerhessék a kisgyermeknevelőket, akikre gyermeküket bízák. A családlátogatás fontos szerepe a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

9.2 Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás a gyermek hangulatáról, napi történéseiről, az őt ért változásokról való rövid tájékoztatást jelenti. Reggel a szülő pár gondolatban elmondja a gyermeket fogadó kisgyermeknevelőnek, milyen volt az éjszaka, hogy indult a napjuk, milyen a kedve a kisgyermeknek. Ezek a dialógusok rövidek, hiszen a szülő is siet a munkába, illetve a gyermek érdeke is azt diktálja, hogy az elválás ne zavarja meg túlságosan. Délután adódik lehetőség tágabb információ cserére, ahol megbeszélheti a szülő és kisgyermeknevelő, hogyan zajlott a nap.

9.3 Egyéni beszélgetések

Egyéni beszélgetést kezdeményezhet a szülő, kisgyermeknevelő, vagy a bölcsődevezető. Ezek a beszélgetések előre egyeztetett időpontban, a többi szülő kizárásával történnek. Lehetőséget biztosítanak a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, problémák kölcsönös megoldáskeresésére. Szükség esetén kérhető egyéb szakember bevonása is.

9.4 Szülőcsoportos beszélgetések

Nevelési évenként legalább három alkalommal megszervezett tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével, a szülőket aktuálisan foglalkoztató nevelési témákról (pl.: szobatisztaságra nevelés, cumiról való leszokás, stb.), esetleg problémákról (pl.: harapás, agresszió).

9.5 Szülői értekezlet

A szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkal közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési évben célszerű háromszor tartani, de különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

9.6 Indirekt kapcsolattartási formák

Írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlapon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre. Ide tartozik a faliújság, szórólapok, Facebook, Instagram oldalak és a bölcsőde weboldala.

10. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

Bölcsődénk az alapellátás prioritása mellett családtámogató szolgáltatásokat szervez. Szolgáltatásainkat a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekeknek és családjaiknak többletként (a megállapodás szerint rögzített külön díjazás fejében) biztosítjuk.

10.1 Pöttömtorna

A kisgyermekkorban a mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a csoportszobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Amikor a szabadban kevesebb lehetőség van a mozgásra heti egy alkalommal pöttöm tornát tartunk a tornaszobában.

10.2 Nyári testvértábor

A bölcsőde nyári zárva tartása alatt kerül megrendezésre. Előre felmért igény alapján 5 éves korig fogadjuk a gyerekeket. A tábor programját ismertetjük a szülőkkel. A szolgáltatás térítési díjköteles, melynek díja: 10.000Ft/hét. + 3700,- étkezési díj.

11. A bölcsődei ellátás igénybevétele

A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A bölcsődei ellátás igénybevétele önkéntes, a bölcsődei Felvételi kérelem kitöltésével kezdeményezhető. A kérelem a Szombathelyi Bölcsődék honlapjáról (www.bolcsodeszombathely.hu) is letölthető, e-mailben a bölcsődevezetőnek visszaküldhető, de személyesen is kitölthető, ilyenkor lehetőség van a választott intézmény körbejárására is.

A bölcsődei felvételnél előnyt élvez különösen az a gyermek:

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni

A gyermek bölcsődébe történő felvételét kezdeményezheti a gyermek szülője hozzájárulásával:

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos vagy a háziorvos,
- a szociális, illetve családgondozó,
- a Gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhivatal. (2)

Az ellátásra jogosultak köre:

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról értelmében:

42/A. § (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

- a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,
- b) a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,
- c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét
 - ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
 - cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható (1)

A bölcsődei ellátás igénybevételéhez szükséges dokumentumok:

- A gondozási díj megállapításához jövedelemnyilatkozat (nem szükséges abban az esetben, amennyiben a szülő nyilatkozatot tesz a bölcsődei térítési díj maximális összegének vállalásáról),
- a gyermek, és szülője (törvényes képviselője) lakcímkártyájának, személyi igazolványának másolata,
- gyermek egészségügyi kiskönyve, a benne lévő státuszlapok és oltási kiskönyv másolata,
- a gyermek TAJ kártyájának fénymásolata,
- a szülő munkavégzése esetén munkáltatói igazolás, (közös szülői felügyeleti jog esetén mind a két szülő munkáltatói igazolása),
- szülő nappali tagozatos tanulmányai esetén az iskolalátogatási igazolás,
- jegyzői határozatot arról, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartós betegséget igazoló dokumentum,
- a Magyar Államkincstár határozata/igazolása családi pótlékról/GYEDről, /GYESről.

Étkezési, gondozási díjak:

Szombathelyen a bölcsődei ellátás térítésköteles. (SZMJV 11/1993. (IV.1.) rendelete alapján). A bölcsődei ellátás díjának megállapításakor a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet kell figyelembe venni. Ingyenes ellátásban kell részesíteni azt a gyermeket, aki tartósan beteg, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, akinek a szülei munkanélküliek, illetve a 3 vagy több gyermeket nevelő családokat. A Szombathelyi EBI weboldalán elérhető a térítési díj kalkulátor, amely segítségével a szülők otthon is ki tudják számolni, mennyi lesz a gondozási díj.

Gondozási térítési díj mellett étkezési díjat is kell fizetni, kivéve, ha:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáru-lékkal csökkentett összegének 130%-át.(1)

Ezen esetekben a napi 4 étkezés díjtalan a gyermek részére.

Igénybevevők és a személyi gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A szülőknek joga van ahhoz, hogy:

- Megválassza azt a bölcsődét, ahova gyermekét íratni szeretné
- Tájékoztatást kapjon a bölcsőde működéséről, szabályairól
- Tájékoztatást kapjon a bölcsődében működő szolgáltatásokról, programokról, azokon való részvétel módjáról, feltételeiről
- Megismerhesse a gyermekcsoportok életét
- Megismerje a bölcsődei nevelési-gondozási elveket
- Tájékoztatást kérjen és kapjon a csoportban dolgozó kisgyermeknevelőktől
- Véleményt, javaslatot tegyen, észrevételeire választ, esetlegesen megoldást kapjon
- Megismerje a saját gyermekével kapcsolatos dokumentumokat.

Kötelessége:

- A házirendben foglaltak betartása
- Együttműködni a bölcsőde valamennyi dolgozójával
- Tájékoztatási kötelezettség
- Térítési díjat határidőn belül rendezze.

Az ellátással kapcsolatosan a szülőt panasztételi jog illeti meg. Panasszal fordulhat a gyermekjogi képviselőhöz, a fenntartóhoz, intézményvezetőhöz – akiknek elérhetőségei a gyermeköltözőben vannak elhelyezve, nyilvánosak mindenki számára.

A gyermek joga, hogy:

- A bölcsődei ellátásban segítséget kapjon a családjában történő nevelkedéshez
- Személyiségét teljes mértékben elfogadják, segítség a maximális kibontakoztatását, erősségeinek támogatását, gyengeségeinek erősítését
- Fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításában segítséget kapjon
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben részesüljön.
- Szakszerű nevelésben és gondozásban részesüljön
- Egyéni szükségleteit az intézményi nevelés adottságaihoz mérten a lehető legnagyobb mértékben biztosítsuk
- Életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelő játéktevékenységeket, játékeszközöket kapjon

- Az esetleges fejlődésbeli elmaradásait, megtorpanásait a szakember időben észrevegye és azok enyhítésben, megszüntetésben szakszerű segítséget kapjon
- A jól kialakított napirenden belül biztosítva legyen a nyugodt alvása, étkezése
- A fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.

A munkavállaló joga:

- A munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson
- A munkájával, szakmájával kapcsolatos véleményt nyilvánítson
- Személyét megbecsüljék, emberei méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák, tevékenységét értékeljék és elismerjék
- Munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait
- Munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon
- A csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen
- Munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben
- A vele szemben felmerülő panasz esetén meghallgassák.

A munkavállaló kötelessége:

- Munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg
- A munkaköri leírásnak és vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait
- A gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információkat ennek megfelelően kezelje
- Példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét
- Teljesítse az elsődleges szocializáció hiányosságaiból rá háruló korrekciós funkciókat
- Szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait

Érdekképviselési Fórum működése

Bölcsődénkben az érdekképviselési fórum célja a szülők és dolgozók érdekeinek képviselete, bölcsőde működésével kapcsolatos javaslatok, észrevételek megvitatása, gyermekek ellátásának és fejlődésének segítése, konfliktusok kezelése és a kommunikáció javítása.

Tagjai:

- bölcsődevezető: tájékoztatást nyújt és figyelembe veszi a javaslatokat.
- 1 fő kisgyermeknevelő: a dolgozói közösség érdekeit képviseli
- 1 fő szülő: a szülők által megválasztott, aki közvetíti a szülői véleményeket
- Fenntartó képviselője: segít a döntéshozatalban

Amennyiben az együttműködés sikeres az hozzájárul a bölcsődei ellátás javulásához, a szülők és dolgozók elégedettségéhez.

12. A bölcsőde kapcsolatai

A Százszorszép Bölcsőde a Szombathelyi Egyesített Bölcsőde tagintézményeként szoros szakmai és munkatársi kapcsolatot ápol a többi bölcsődével. Bölcsődénk közelében elhelyezkedő Mocorgó Óvodával a kapcsolat a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válik. Részt veszünk számos ünnepeiken, és mi is meghívjuk őket a bölcsődei programjainkra.

A kompetencia határok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítottunk ki mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülhetnek.

12.1 Intézményen kívüli kapcsolatok:

- Külső kapcsolatok, társintézményekkel, támogatókkal, felkeresések, tájékoztatások
- A közelben található Mocorgó Óvodával
- Szombathely Megye Jogú Város Önkormányzatával
- Magyar Bölcsődék Egyesületével- szakmai információk, képzések, előadások

12.2 Intézményen belüli szakmai együttműködés

- Kapcsolattartás a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény Intézményvezetőjével, helyettesével, szaktanácsadóval
- EBI Gyermekvédelmi felelőssel
- Egyesített Bölcsődei Intézmény Gyermekeiért Egyesület vezetőjével.
- Kapcsolattartás az EBI tagbölcsődéivel
- Gazdasági Hivatal munkatársaival
- Élelmezési Csoport munkatársaival

Az intézményen belüli szakmai együttműködés bölcsődénkben kulcsfontosságú, a gyermekek optimális fejlődése szempontjából. A kisgyermeknevelők és dajkák napi szinten együtt dolgoznak a gyermekek gondozásában és nevelésében. A csoportok között is összehangolt a munka, különösen a helyettesítések és az intézményi programok esetén. Havi rendszerességgel tartunk értekezletet, melyen a bölcsődei nevelési elvekről, egyéni esetekről egyeztetünk. A bizalom és az együttműködés alapja a nyílt, őszinte kommunikáció, ezért intézményünkben minden munkatárs véleménye számít. A konyhai dolgozók is hozzájárulnak a bölcsőde működéséhez, ezért fontosnak tartjuk velük szemben munkájuk támogatását.

13. Dokumentáció

Kisgyermeknevelők által vezetett dokumentáció:

- A gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás
- Csoportnapló vezetése
- Családi füzet vezetése
- Gyermekek egészségügyi törzslapjának vezetése
- Gyermekekkel kapcsolatos napi jelentések
- Fejlődési napló vezetése

Bölcsődevezető által vezetett dokumentáció:

- EcoStat számlázási program alkalmazása
- Gondozási térítési díjak és étkezési térítési díjak kiszámolása, havonkénti elszámolások elkészítése
- Szükséges igazolások – gondozási térítési díjkedvezményhez, étkezési térítési díjkedvezményhez
- Felvételi könyv vezetése
- Felvételi lapok, megállapodások az ellátás igénybevételéről, kilépési nyilatkozat – ellátás megszűnése
- Étkezések jelentése naponta élelmezés felé
- Havi statisztika – Bölcsődei jelentés havonta
- Munkaköri leírások elkészítése, felülvizsgálata
- A dolgozók munkaidő beosztásának elkészítése
- Munkavállalók távollétének jelentése, délutáni pótlékok, pihenőnapok
- Szabadságok nyilvántartása

- Éves szabadságos ütemtervének elkészítése
- Kisgyermek napjelenléti dokumentációja
- Fertőző betegségekről történő kimutatás
- HACCP rendszer működtetése, dokumentációja
- Ételkóstolási füzet vezetése, Ételmaradékos füzet vezetése
- Munkaterv, beszámoló készítése
- Szakmai program felülvizsgálata és átdolgozása
- KSH Bölcsődei kérdőív, adatszolgáltatás
- Dolgozók továbbképzési kötelezettsége, teljesítés nyilvántartása
- A gyermekek felvételével kapcsolatos dokumentáció
- Tűzjelző készülékek napi, havi és negyedéves ellenőrzése, dokumentálása
- A dolgozók balesetvédelmi és tűzvédelmi oktatásának megszervezése, az ezzel kapcsolatos nyilvántartások vezetése
- Karbantartási táblázatban a szükséges munkálatok, javítások rögzítése, jelzése
- Havonkénti zárás elkészítése a Gazdasági Hivatal felé
- Kis- és nagy értékű eszközök – leltár nyilvántartása

14. Élelmezés tervezése, a HACCP rendszer működtetése

A Százszorszép Bölcsőde tálalókonyháján bölcsődei korosztály számára négyszeri étkezést, dolgozói étkezők számára ebédet igény szerint biztosítunk. Tízórai és uzsonna helyben készül előkészített alapanyagokból. Az ebéd a Napraforgó bölcsőde főzőkonyhájáról hőtároló badellákba kerül átszállításra a bölcsőde által üzemeltetett gépjárművel. A helyben fogyasztás során hagyományos eszközökben végezzük az étkeztetést. A gyermekétkeztetés a csoportszobákban, a dolgozói étkeztetés az étkezőben történik. Külön menü készül a gyermekeknek és a felnőtteknek.

15. Házirend tartalma

A bölcsődei házirend biztosítja intézményünk működésének szabályait, a dolgozók gyermekek és szülők jogait. Beiratkozáskor a szülő aláírásával elfogadja annak tartalmát, a betartása kötelező. A teljes házirend mellékletként szerepel a dokumentum végén.

16. Bölcsődénk részletes szakmai programja

A kisgyermekkel mindent elérhetünk személyes példa és tett által.” (Brunsztik T.)

Bölcsődénk szakmai programja a népszokások, néphagyományok megismertetése és a természet közelség, valamint az állatvédelem. Tudjuk, hogy a néphagyomány az egyik olyan forrás, ahonnan a leghasználhatóbb mintákat kapjuk a jövő kialakításához. Ezekkel szeretnénk megismertetni nem csak a gyermekeket, de a szülőket is. Az ismereteket elsősorban az ünnepeken keresztül szeretnénk bemutatni, ugyanakkor minden olyan tevékenység, ami a népi élet része volt, például a vásárok, a közös ünneplések, vagy a szürethez kapcsolódó tevékenységek szerepelnek programunkba.

A program célja:

- A gyermek harmonikus fejlesztése a néphagyomány ápolás, a természetóvás gazdag eszköztárával.
- A néphagyomány ápolás és a természetszeretet átörökítése a gyermek érzelmein át, a családok aktív együttműködésével.
- A gyermekben alapozódjon meg azok a készségek, jártasságok, amelyek képessé teszik az együttélésre.
- Egyenlő hozzáférés lehetőségének biztosítása minden gyermek számára.

A hagyományörző szemléletű nevelés a bölcsődés korú gyermek érzelmi, értelmi fogékonyságára alapoz. A népi mondókák ritmikussága, az énekes játékok mozgáselemei, a hangulatörző népdalok, a népmesék varázslatos világa is sajátos érzelmi hatást hordoznak.

Kisgyermeknevelőink nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy megismerjék és elfogadják a gyermeket, mint egyént (egyedi személyt, és szociális lényt). Egyik fő feladatuknak tekintik a testi-, lelki egyensúly megteremtését, helyreállítását a népi értékek gazdag eszköztárával.

A néphagyományörző életmód hat a gyermek érzelmi fogékonyságára, alapozza erkölcsi értékítéletét, a közösségi együttlét iránti igényét.

Az érzelmi nevelés célja:

- A gyermek biztonságérzetének megalapozásával, az önbizalom erősítése, a szocializálódás elősegítése.
- Az aktív érzékenység alapozása az emberi és természeti környezet hatásaira
- A hagyományörzés és természetóvás motiváló hatásának folyamatos éltetése.

Kisgyermeknevelő az érzelmi nevelés folyamatában:

- Ismerje meg és értse meg a gyermekek érzelmi világát, a családi háttérrel, különös figyelemmel a sajátos nevelési igényű gyermek esetében
- Alkalmat és lehetőséget teremt a gyermek pozitív érzelmeinek kiváltására:
 - testi szükségletek kielégítésével
 - a derűs, biztonságos környezet kialakításával
 - a kötődés szükséglet kielégítésével
 - a megerősítő, elfogadó magatartásával
 - az értékek, élmények nyújtásával
 - a néphagyomány – ápolás eszközrendszerével, az intellektuális érzelmek tudatos fenntartásával

Az egészséges életmódra nevelés célja:

- A gyermek testi szükségleteinek kielégítése során, a gyermekben alapozódnak azok az egészség- és test-kulturális magatartáskészségek, szokások, amelyek az egészséges életvitelhez szükségesek.
- A családok egészséges életvitelének segítése, életmódbeli szokásainak befolyásolása, az egészséges nemzedék felnevelése érdekében.
- Az egészség gondozásához szükséges készségek alapozása.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek képességeihez mérten megfelelő egészségmegőrzés biztosítása.

Kisgyermeknevelő az egészséges életmódra nevelés folyamatában:

- A szokásokat, szabályokat kialakítja.
- Ismerje az otthoni szokásokat, életritmust, a harmonikus, egészséges életrend érdekében.
- Rendszeresen szellőztet a csoportszobában.
- Minden nap kielégíti a gyermekek mozgásigényét.
- Minden évszakban alkalmat teremt a napi levegőzésre.

- Segíti, megalapozza a gyermekgondozás szokásrendszerének kialakítását – táplálkozás, testápolás, öltözködés, edzés, pihenés.
- A heti rendbe beiktatja a vitaminnapot.
- Megteremti a nyugodt pihenés, alvás légkörét, az egyedi alvásigényű gyermeknek foglalatosságot kínál – könyvnézegetés.
- Biztosítja az egészségmegőrzéshez, óváshoz, betegség megelőzéséhez a feltételeket.
- Öltözködésével, megjelenésével, segítségnyújtásával mintát ad.

A tornaszoba kialakításával a mindennapokba csempésszük a rendszeres mozgást, szinte észrevétlenül kerül sor a test fejlesztésére. A gyermekek utánzással kezdik az ismerkedést a játékos tornával. Ezeket a mozgásokat mondókákkal, énekekkel kíséri a kisgyermeknevelő, a gyermekek bekapcsolódnak. A torna színesítésére népi elemeket is beépítünk, népi játékokat játszunk.

A tornaszoba berendezése igazodik a bölcsődés korosztály életkori sajátosságaihoz.

Cél: a nagymozgások mellett a testséma alakítása, minden izomcsoport fejlesztése, a térhez való alkalmazkodás. Az egyensúly és az ügyesség fejlesztése az állóképesség javítása. A tevékenységek során a kisgyermeknevelő használja a tornával kapcsolatos kifejezéseket, amit mindig meg is mutat, így beépül a szókincsükbe.

A tornaszoba eszközei közül sok a különböző felület, anyag, járó ösvények, melyen mezítláb járhatnak a gyermekek. A felszerelés pályázat útján nyertük, minden adott a jó foglalkozás tartásához. A mozgásos torna részét képezi a lábtorna is mely a lúdtalp megelőzését segíti.

A szocializáció biztosítása:

A szocializáció a személyiség szociális fejlődésének folyamatát jelenti, mialatt a gyermek elsajátítja a társadalom, a kultúra érték- és szokásrendjét. A szocializáció terepe elsősorban a család és a közvetlen környezet, majd az életkor előre haladtával egyre nagyobb szerepet kapnak a formális csoportok és a kortárs csoportok. A szocializáció során nemcsak a társadalmi normák, értékek elsajátítása zajlik, hanem a társadalmi szerepek elsajátítása is.

A szocializálódás alakulásának szinterei a bölcsődében:

1. A beszoktatás időszaka
2. Együttlét a mindennapokban
3. Bölcsődei ünnepnapok

A szocializáció biztosításának feladata:

- “Ölelő” szeretettel átsegíteni a gyermeket a kapcsolatfelvétel folyamatában.
- A közös élmények, a tevékenységek állandó körforgása, a megerősítő szeretet hatására a gyermek biztonságérzetének kialakítása.
- A jeles és ünnepnapok nyújtotta lehetőségek kihasználása a szocializáció megalapozásának folyamatában.

Állatbarát bölcsődeként működünk, melyet pályázat keretében 2024-ben nyertünk el. Az állatvédelem és az állatok iránti tisztelet tanítása már kisgyermekkorban rendkívül fontos, hiszen ez az életkor különösen fogékony a tanulásra és az értékek elsajátítására. Szakmai programunkban kiemelt szerepet kap a gyermekek állatvédelmi szemléletének fejlesztése, hisz ez a szemlélet hosszú távon kihat az életükre. Az év folyamán többször találkozhatnak a gyerekek élő állatokkal. Az állatokkal való foglalkozások során megtanulják megérteni és érezni más élőlények érzéseit. Az empátia az egyik legfontosabb készség, amely segít a gyerekeknek később a társas kapcsolatokban is. Az állatok gondozása, mint például egy kis állat etetése, sétáltatása megtanítja a gyermekeket a felelősségvállalásra, és arra, hogy tetteik következményekkel járnak. Az állatokkal való interakció bizonyítottan jótékony hatással van a gyermekek érzelmi fejlődésére. Az állatok jelenléte csökkenti a stresszt, javítja a hangulatot, és segít a gyerekeknek kezelni az érzelmeket. Az állatokkal való játék fejleszti a szociális készségeket, például a kommunikációt és az együttműködést. Bölcsődénkben élő állatként van jelen egy teknős és halak akváriumban. A gyerekek folyamatosan járnak ki és etetik ezeket az állatokat. Az állatok szeretete és tisztelete hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekek jobban megértsék a természet és a környezet védelmének fontosságát. Ha egy gyermek megtanulja tisztelni az állatokat, nagyobb eséllyel válik környezettudatos felnőtté, aki óvja a természetet és figyelmet fordít a fenntarthatóságra. Fontos, hogy a gyerekek megértsék, az állatok érző lények, akiknek joguk van a fájdalommentes és tiszteletteljes bánásmódhoz. Az állatvédelmi szemlélet kialakítása segít abban, hogy a gyerekek később is etikus, másokat tisztelő felnőttekké váljanak, akik aktívan részt vesznek az állatok és a természet védelmében.

Élményszerzési lehetőségek a mindennapokban:

- Mesék és könyvek: Az állatokról szóló mesék és történetek segítenek a gyermekeknek abban, hogy megtanulják miért fontos a felelősségteljes állattartás, és miért kell vigyázni az állatokra.
- Állatos képek: Nagy színes állatokat ábrázoló képek segítségével mutatunk be különböző állatokat, miközben beszélünk azok gondozásáról és védelméről, tulajdonságairól.
- Szerepjáték, pl. állatorvosos játék, képzeletbeli állatmentő akciók segítenek a gyerekeknek az állatvédelem gyakorlatának és fontosságának megértésében.
- Fontos a példamutatás: A gyerekek szívesen utánozzák a felnőtteket, így, ha azt látja a gyermek, hogy a felnőtt felelősségteljesen bánik az állatokkal, akkor ő is ezt a viselkedést fogja leutánozni és megtanulni.
- Kreatív kézműveskedés: Egyszerű állatfigurák készítése újrahasznosított anyagokból, ami arra is jó lehetőséget kínál, hogy beszélgessünk az újrahasznosítás fontosságáról.
- Állathang utánzós játékok
- Menhely látogatás: A bölcsődés korosztály életkorából kifolyólag nem mi megyünk meglátogatni a menhelyet, hanem a menhelyről jönnek látogatóba hozzánk. Rendszeresen gyűjtünk állateledelt, valamint plédeket, takarókat a helyi állatvédő szervezet számára.
- A szabad levegőn tartózkodás alkalmával megfigyelünk madarakat, rovarokat, vagy az intézményünk mellett elsétáló háziállatokat.

16.1 Ősz

Új gyermekek fogadása, beszoktatás:

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a bölcsődei nevelő-gondozó munka egyik fontos feladatát, a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az új környezethez való alkalmazkodást megkönnyíti az anya vagy az apa jelenléte, ami biztonságot ad a kisgyermeknek. Fokozatosan alakul ki érzelmi kötődés a kisgyermek és a kisgyermeknevelő között, ez segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában. Ez a hónap a gyermekek és szüleik megismerésével zajlik. A gyermekeket a bölcsődébe "saját" kisgyermeknevelője szoktatja be, az intézménybe tartózkodás ideje alatt végig ő marad a kisgyermeknevelője. A beszoktatás időtartama a jó alkalmazkodás érdekében legalább 2 hét.

Ezalatt az idő alatt a gyermekek átveszik és elfogadják a bölcsőde életritmusát, folyamatos és rugalmas napirendjét. A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események – tisztálkodás, étkezés, játék, öltözködés, alvás stb.- megteremtik a gyermek biztonságérzetét, és kiiktatják a felesleges várakozási időt. Lehetőséget adunk arra, hogy ismerkedjenek gyermektársaikkal, az udvari játékokkal, és a környezettel.

Ügyelünk arra, hogy az új kisgyermekek mellett a régi bölcsődések is számos lehetőséget kapjanak, bővítjük a tapasztalatszerzés forrásait. Mindezt egy jól megszervezett, a közösség szükségleteinél és igényeinek megfelelő napirendbe illesztve.

Tevékenységek:

Mese, vers:

Népmesék, láncmesék, évszakhoz kapcsolódó mesék, állatokról szóló mesék, versek.

Mondóka, ének:

Népi, játékos mondókák, ujjasdik, hintáztatók, őszi mondogatók. Őszi, szüretelős dalok.

Környezet-természet tevékeny megismerése:

Környezetalakítás, a természeti környezet védelme. Az időjárás változásával az öltözködés alakulásának megfigyelése. A kerti növények védett helyre történő elhelyezése – ezekkel a csoportszoba díszítése. Élősarok kialakítása, őszi termésekből. Gyümölcsnapokon ízekkel, formákkal való ismerkedés. A gyűjtött terményekből rögtönzött bábok készítése, / kukorica, dió, gesztenye, makk. / Az udvar közös rendezése során / levélgyűjtés/ rendezett környezet iránti igény fokozása.

Alkotó tevékenység:

Minden gyermek csodálatos lehetőségek tárháza. Rajtunk is múlik, hogy milyen képességei bontakoznak ki. A lehetőséget nekünk kell biztosítanunk, megfelelő eszközök, anyagok kínálásával, életkorának, képességeinek figyelembevételével. Önállóságát az alkotásban minden esetben támogatjuk. Cél az anyagokkal való ismerkedés, tapasztalatok bővítése, élmények kifejezése, az alkotás öröme. Kezdetben zsírkrétával, ceruzával, majd a festés technikájával ismerkednek. Különböző természetes anyagokat kínálunk, ezek legjellemzőbb tulajdonságaira hívjuk fel a figyelmüket. Pl.: puha – kemény, sima - érdes.

Mozgás:

Mozgásélmények nyújtása. Tér, eszközök biztosítása, szabadban, szobában.

TEVÉKENYSÉGEK:

- Betakarítás a magaságyásból
- Őszi termések gyűjtése
- Közös szüreti mulatság a szülőkkel
- Terméshajók készítése /csuhé, gesztenye, makk, levelek, toboz stb./
- Töklámpás készítése

SZEPTEMBER - SZENT MIHÁLY HAVA

- **NÉPSZOKÁSOK, JELES NAPOK**
- Kisasszony (szept.8.): „Fecskehagyó Kisasszony” napja: ettől a naptól útra kelnek a vándormadarak (pl. fecske, gólya, vadludak)
- Takarítási világnap (szept. 20.) A környezetszennyezés növényre, állatra, emberre gyakorolt ökológiai hatásának fontossága
- Szt. Mihály nap (szept.29.) Mihály napi vásár: Régen nem volt annyi szép üzlet, mint ma, hanem az emberek vásárra jártak. Ott azokat a termékeket is kínálták másoknak, amit ők maguk készítettek. E közben találkoztak ismerőseikkel, barátaikkal és beszélgettek egymással.
- Környezetvédelmi nap
„Gondozzuk kiskertünket”: betakarítjuk magaságyásban termelt maradék zöldségeket, majd rendbe tesszük, felkészítjük az elkövetkező hidegebb évszakra. Komposztálót üzemeltetünk, amibe az ágyásból kikerült növényi részeket helyezük. Szemetet gyűjtünk a bölcsi udvarán, valamint csere-bere ruhabörzét szervezünk, a feleslegessé vált ruhákat gyűjtünk. Papírgyűjtést szervezünk, melyet helyi vállalkozás szállít el.
- A Magyar Népmese Napja:
Megemlékezünk Benedek Elek születésnapjáról. Ezen a napon magyar népmeséket mesélnek, jelenítenek meg a kisgyermeknevelők közös mesés játék keretében az udvaron, rossz idő esetén a csoportszobákban.

Ismerkedés a népi hangszerekkel:

A gyermekekkel a következő hangszereket ismertetjük meg: levélsíp. dióból készített pengetős hangszer, csörgőket (különböző termések magjait egy – egy dobozba rejtjük el).

- **OKTÓBER – MINDENSZENT HAVA**

- **NÉPSZOKÁSOK, JELES NAPOK**

- szüret
- kukoricafosztás
- Állatok világnapja (okt. 4.)
- Beszélgetések. A természet változásának megfigyelése.

Őszköszöntő ünnepség megszervezése, lebonyolítása. Nyitott családi programmal.

Októberbe több szüretkezdő napot is ismerünk, pl. Ferenc, Teréz, Orsolya, Simon – Júdás. A szüreti szokások a szőlőszedés végéhez kapcsolódtak. Jó idő esetén a program az udvaron zajlik. A gyerekekkel közösen a szőlőpréselés a fő tevékenység. A szőlőt szemeztetjük, nyomkodjuk, majd préselőn kipréseljük a mustot, amit a gyerekek meg is kóstolnak. A hangulat fokozásának érdekében népzeneket hallgatunk. Különböző alkotó tevékenységek is kipróbálhatók. (pl. krumpli nyomda, alma süni, dióhéjból hajó, levél festés, ragasztás). A szőlő mellett többféle őszi gyümölcsöket is lehet kóstolni.

Állatok világnapjának ünneplése.

Assisi Szent Ferenc halálának napján tartjuk. Az állatok világnapja egész évre azt üzeni, hogy éljünk harmóniában a minket körülvevő élőlényekkel és természettel. Ezen a napon a gyerekek a kisgyermeknevelővel állatokról szóló énekeket énekelnek, mondókákat mondogatnak, állatok hangját és mozgását utánozzák, valamint állatos képeskönyveket nézegetnek. A Fekete István állatvédő egyesület is részt vesz programunkon. A menhelyről kutyákat hoznak a bölcsődébe, melyeket simogathatnak a gyerekek. Pónilóval is találkozhatnak a bölcsődések ezen a napon, melyet szülők tudnak mindig biztosítani részünkre. Bízunk abban, hogy tettünk egy lépést ahhoz, hogy a jövő generációja szeretettel és odafigyeléssel bánjon az állatokkal.

Egészség hét

Gyümölcs és zöldségnapok. Az egészséges táplálkozás nélkülözhetetlen elemei a gyümölcsök és zöldségek. ezen ételek fogyasztására ösztönözzük a gyermekeket, valamint az egészséges életmóddal kapcsolatos tevékenységek játszanak fő szerepet a héten.

NOVEMBER – ANDRÁS HAVA

- **NÉPSZOKÁSOK, JELES NAPOK**

- Márton nap (november 11.) Szt. Márton történet, libás játékok, Márton nap – Állatok felismerése képekről Állatok hangjának felismerése. Háziállatok felismerése, baromfiudvar berendezése játékaállatokkal.

- Katalin nap (november 25.) Katalin napkor gyümölcsfaágat tehetünk vázába és karácsonyra ki fog zöldülni.
- András nap (november 30.) Disznóvágások kezdetének időszaka
- Adventra készülődés Családokkal közös készülődés, koszorú, asztaldísz, ajtókopogtató készítés.

Márton napi program Bölcsődénkben minden évben megemlékezünk Szent Mártonról. Márton napi libás dalok éneklése, termések válogatása, /kukorica, búza, tökmag, napraforgómag/, termésképek készítése, beszélgetés a libák etetéséről. A program előtti napokban lampionokat készítenek a gyerekek, kisgyermeknevelők segítségével. Az elkészült lámpásokkal a bölcsőde udvarán felvonulunk, miközben Márton napi énekeket énekelünk.

Csere- bere nap

Csere- bere régi játékok cserélgetése egymás között. Szülők figyelmét felhívjuk a lehetőségre, hogy egymás között cserélgethessenek megunt, vagy nem használt játékokat.

16.2 Tél

DECEMBER – KARÁCSONY HAVA

NÉPSZOKÁSOK, JELES NAPOK

- Szt. Miklós napja – Mikulás (december 6.)
- Luca nap (december 13.) Luca napkor kis pohárákba ültessünk búzamagokat, amelyek majd karácsonyra ki fognak csírázni. Fűfej készítésével játékosá tehetjük a folyamatot.
- Advent

Az ünnepvárás, az ünnepek átélésének gazdagítása, a környezet átalakítása.

Mikulás várás „Megtelik a kiscipő”. Hangolódás a Mikulás érkezésére énekekkel, beszélgetésekkel, manuális tevékenységekkel. 6-án délelőtt a gyerekek rongydarabokkal kifényesítik a cipőjüket, majd mindenki a sajátját kiteszi a teraszajtó elé. Énekekkel várják és figyelik a Mikulás megérkezését. A Télapó megtölti a cipőket édességekkel, majd integet a gyerekeknek az ablakon keresztül. A gyerekek nagy izgalommal szaladnak ki a cipőjükért, nézik mit kaptak a Mikulástól, egy-egy szaloncukrot mindenki elfogyaszthat. Egy-két bátor gyermekkel és a Mikulással meglátogatjuk az Idősek Napközi otthonának lakóit is, szaloncukrokat adunk nekik ajándékba.

Luca napja:

Búzát ültetünk, ami karácsonyra kihajt. Megfigyeljük növekedését, majd hazavihetik, a gyerekek, díszíthetik vele az ünnepi asztalt.

Adventi készülődés a szülőkkel- Mézeskalács házikó napja Közös készülődés a szülőkkel, karácsonyi mézeskalács házikók, figurák készítése.

Adventi vásár újrahasznosított anyagokból.

JANUÁR – BOLDOG ASSZONY HAVA

NÉPSZOKÁSOK, JELES NAPOK

Újév

Újesztendő köszöntése. A változó természeti környezet esztétikai értékeinek felfedeztetése. A téli örömek lehetőségeinek megteremtése. Madáretetők ellenőrzése, feltöltése.

Hóemberek világnapja

Figyelemfelhívás a klímaváltozás megállításának fontosságára. Játék a hóval, ha van, hóember építés.

FEBRUÁR – BÖJTTELŐ HAVA

NÉPSZOKÁSOK, JELES NAPOK

- Gyertyaszentelő, Boldogasszony napja (február 2.)
- Farsang:
- Dorottya nap (február 6.)

Farsangi hagyományok és szokások megismertetése. Belső környezet alakításával farsangi hangulat megteremtése, kellékek, eszközök készítésével, felhasználásával. Időjárás változásának megfigyelése

Farsang

A februári időszakot a tél záró hónapot már megtölti a vígasság és jókedv. A farsangi időszak lényege a nevetés, és a színek. Ennek jegyében a gyerekekkel készülődünk színes álarcokkal, farsangi szemüvegekkel. A farsang csúcspontja hagyományosan a karnevál, amit magyarul a farsang farkának nevezünk. A gyerekek reggel a szüleik által készített, vagy készen vásárolt jelmezekben érkeznek. A bölcsőde dolgozói is mind beöltöznek. A délelőtti folyamán zeneszó mellett táncolunk, farsangi fánkot, és a szülők részéről felajánlott aprósüteményt fogyasztunk. A csoportok meglátogatják egymást, mindenki kíváncsi arra, hogy ki, mibe öltözött.

A vizes élőhelyek napja

Tó elkészítése a csoportban A gyerekekkel közösen alkothatjuk meg a csoport tavát. Készülhet az alap kartonból, textilből, filcből vagy meg is festhetjük közösen egy háztartási csomagolópapírra. Ha kész a víz, be is népesíthetjük halakkal, madarakkal, békákkal és vízi

növényekkel. A növények és állatok hajtogatással, festéssel is elkészülhetnek, de a meglévő műanyag, fa vagy plüss figuráinkat is használhatjuk. A benépesített tó sok témát kínál a hétre: az évszakok váltakozása, a hazai fajok jellegzetességei vagy az egyes állatok fejlődése is szóba kerülhet.

16.2 Tavasz

MÁRCIUS – BÖJTMÁS HAVA

NÉPSZOKÁSOK, JELES NAPOK

- Gergely nap (március 12.)
- március 15.
- Sándor, József, Benedek (március 18,19,21)
- Víz világnapja (március 22.)
- Gyümölcsoltó Boldogasszony (március 25.)

A természet ébredésével kapcsolatos élmények, tapasztalatok gyűjtése. Környezetredezéssel az igényesség, környezetkultúra gazdagítása. Nemzeti Ünnepről megemlékezés. Gyümölcsnapok

Gergely nap: Palánták ültetése A gyerekek kisgyermeknevelőik segítségével a csoportok teraszaira kihelyezett balkonládákba palántás növényeket ültetnek, majd napról napra figyelik a növény fejlődését, végül pedig a termés megjelenését. A növények öntözését és gondozását is folyamatosan a gyermekek végezhetik kisgyermeknevelőjük segítségével.

Sándor – József - Benedek napja A három meleg hozó napja. Figyeljük a természetet, beszélgetünk a tavaszi időjárásról. Ilyenkor ültették a krumplit, krumpli nyomdát készítünk belőle.

Ez a nap a gólyák visszatérésének napja is. A kisgyermeknevelők gólyáról szóló énekeket énekelnek, verselnek, beszélgetnek a költöző madarakról.

A víz világnapjának napjának megünneplése:

Vizes játékok, vizes kísérletek, frissítő víz készítése, ásványvíz, tea kóstolással egybekötött kiállítás a gyerekek vizes témájú alkotásaiból.

ÁPRILIS – SZENT GYÖRGY HAVA

NÉPSZOKÁSOK, JELES NAPOK

- Húsvét
- Föld napja

A természet újjáéledése feletti örömrzés kifejezésével az érzelmi élet gazdagítása. Esztétikai érzék és ízlés formálása. A tavaszi színvilág megjelenítése. Tavaszi növényekkel való ismerkedés. Nyuszi várás, tojásfestés, tojáskeresés, tojásdíszítés papíron, nyomdázással

A **Húsvét** a kereszténység legnagyobb ünnepe. Emellett fontos megemlíteni, hogy a tavasz köszöntésével, az élet megújulásával is szorosan összefonódik. A projekt célja, hogy bölcsődéseink megismerjék a hagyományos húsvéti jelképeinket – kiemelten a nyúl és a tojás szimbolikáját. Az ünnepre való készülődés során a gyermekek nagyon lelkesen kapcsolódnak be a sokféle tevékenységekbe, a barkácsolás, mozgás, énekelgetés kedvelt elfoglaltság számukra. A közös együttlét, készülődés során pozitív érzelmekkel telik meg a húsvéti időszak. Bölcsődénkben a nyuszi várás nagy izgalmakkal telik, ilyenkor a kislányok kosárcákban cukorral várják, hogy a fiúk meglócsolják őket. A fiúcskák- persze titokban- locsolóverssel készülnek, és kis kölnijükkel kezükben állnak a leányok elé, hogy meglócsolhassák őket. Ezt követően kezdődhet a legizgalmasabb kaland, a „Nyuszi kereső” séta. A húsvéti nyúl apró jeleket dugott el a bölcsőde udvarán, amit a gyerekek közösen keresgélnek.

Föld napjának megünneplése. Világszerte ezen a napon felhívják a figyelmet a Föld természeti környezetének megóvására. Környezetünket mi is „rendbe tesszük. „Tündéerkertet hozunk létre” új virágokat ültetünk, balkonládákba. Csíráztatunk babot, a folyamatot a gyerekek végig megfigyelhetik.

- MÁJUS – PÜNKÖSD HAVA

- NÉPSZOKÁSOK, JELES NAPOK

Madarak és fák napja (május 28.)

Anyák napja

Pünkösd

A természet teljes pompájának, harmóniájának megfigyelése rácsodálkozással és gyönyörködéssel. Tapasztalatok szerzése, több érzékszervre ható ingerek útján. Anya-gyermek kapcsolat erősítése, az ajándékozás öröme. Pünkösdi népszokások felelevenítése.

Anyák napja: május első vasárnapja

Az ünnepségre már hetekkel korábban készülődünk mondókákkal, rövid versekkel, dalokkal. A legkisebbektől kezdődően, minden gyermek készít valami apró ajándékot erre a napra. A csecsemőknél egy kéz- vagy egy talplenyomat gipszbe, só-liszt gyurmába, de a festéssel készült lenyomatokat kivágva sok szép dolgot is készíthetünk. A nagyobbaknál ujjfestések, krumplicsodaszások, színezések, ragasztások, magokkal való díszítések kerekednek ki az apró kezek nyomán. Az édesanyákat a gyermekek egyesével köszöntik, megteremtve a kellő hangulatot és körülményeket. /Feldíszített, berendezett sarok. /

Pünkösöd

A tavasz folyamán virágszirmokat gyűjtünk, lepréseljük őket, és ezen a napon képeket ragasztunk belőle. A jeles napra rövid kis énekes játékkal készülünk. Ünnepi ruhába öltöznek fiúk, lányok, majd a pünkösdi királylány választás történik. A körjárással kiválasztjuk a legkisebb lányt, feje fölé kendőt feszítünk, majd a magasba emeljük, ezzel varázsolva hosszúra a kendertermést. A királylány pedig virágszirmokat szór kiskosárból az érdeklődőkre.

Gyereknapi

A bölcsődékben az év minden napján a gyermekek körül forog a világ, de különösen igaz ez Gyereknapi. A csoportokat és az udvart ilyenkor színes szalagok, lufik díszítik, vidám zene szól, terített asztalok és számos meglepetés, várja a bölcsődébe járó gyerekeket, szülőket, nagyszülőket, rokonokat. Már délelőtt elkezdődnek a programok. Rendőrautó, tűzoltóautó, traktor gurul be hozzánk ilyenkor a parkolóba, melyekbe be lehet ülni. Délután az udvaron különféle ügyességi játékokban vehetnek részt a szülők gyermekeikkel, vagy kreatív kuckókban „dolgozhatnak”, készíthetnek szebb és szebb dolgokat. A gyermekeknek arcfestést is készítenek a kisgyermeknevelők. Az egyik csoportszobában büfé üzemel, ahol pogácsát, kakaós csigát, jégkrémet, málna- és narancsszörpöt lehet vásárolni. A program egésze alatt gyermek- és népdalok szólnak a jó hangulat fokozásának érdekében. A bölcsőde előterében a gyermeknapi ünnepség hetében az apróságok alkotásaiból színvonalas kiállítást rendezünk.

16.4 Nyár

- JÚNIUS-JULIUS-AUGUSZTUS

A nyári hónapokban, minden lehetőséget megragadunk arra, hogy a gyermekek minél több időt töltsenek az udvaron.

A szabadjáték biztosításához az udvari játékok mellett, az építő játékok egy része, és a szerepjátékokhoz szükséges eszközök is kikerülnek az udvarra.

A teraszon elhelyezett asztaloknál lehet olvasni, rajzolni, színezni. Nyáron nemcsak papírra, de az aszfaltra, homokba is lehet rajzolni.

Lehetőséget biztosítunk a pancsolásra is, amit minden gyermek nagyon élvez. A víz is változatos tevékenységre ösztönöz: lehet pancsolni, vizet meregetni, poharakból átönteni, vizes kézzel, lábbal az aszfaltan lenyomatot hagyni.

A nyári időjárás ideális lehetőség arra, hogy a gyermekek mezítláb szaladgáljanak a homokban és a fűben, ami az egészséges lábboltozatuk kialakulását és erősítését is szolgálja.

A gyermekek napirendjük szerint, a nap nagy részét a szabad levegőn töltik. A folyadékpótlásról folyamatosan gondoskodunk, a vizet árnyékos helyen, az udvaron helyezzük el.

Figyelemmel kísérjük a nyári évszak jellegzetességeit. Az ismert verseket, mondókákat, énekeket folyamatosan ismételjük. A tűző nap ellen árnyékolókkal védekezünk, valamint 11 óra előtt bemegyünk a csoportba, a szabad játék ott folytatódik.

Augusztusban elbúcsúzunk az óvodába menő gyermekektől, akik emlékül kis ajándékot és batyut kapnak.

17. Terepintézményi feladatok

Bölcsődénk gyakorló helyet biztosít a PTE SZESZI-ben kisgyermekgondozó, nevelő szakon, esti, illetve nappali tagozaton tanulók számára. A mentori feladatokat szakképzett több éves szakmai tapasztalattal rendelkező kisgyermeknevelők látják el, valamint a bölcsődevezetőtől kapnak támogatást a szakma elsajátításában.

18. Továbbképzési feladatok

A továbbképzések rendkívül fontosak, mivel ezek célja a nevelők szakmai tudásának bővítése, készségeik fejlesztése és a legújabb pedagógiai, pszichológiai, valamint módszertani ismeretek elsajátítása. Házi továbbképzéseket szervezünk havi rendszerességgel a szakdolgozók számára. A megbeszélések témái mindig valamilyen szakmai jellegűek, érdekes eset, melyek segítik a professzionális munkavégzést, emellett tapasztalatcserékre is lehetőséget teremt. Továbbá akkreditált továbbképzéseken vesznek részt a bölcsőde dolgozói. A szakmai továbbképzésekhez szükséges a szakdolgozók regisztrációját elvégezni a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet és a Családbarát Ország Nonprofit Szervezet honlapjára, ez alapfeltétele a meghirdetett továbbképzésekre való jelentkezésnek. A bölcsődevezető köteles vezetőképzésen részt venni a kinevezését követő egy éven belül, vagy ha valamely szakvizsga

megszerzése esetén választhat, hogy továbbképzésen vesz inkább részt. A bölcsődevezető feladata továbbá továbbképzési tervet készíteni és segíteni a dolgozókat a regisztráció és a jelentkezés folyamatában. A továbbképzési kötelezettségeket a 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról tartalmazza. A Magyar Bölcsődék Egyesülete által elérhetőek a szakmai továbbképzések, munkakörhöz kötött, és szabadon választható képzések egyaránt. (6ⁱⁱⁱ) A paletta színes, változatos, érdekes témákból áll össze. A fent említett rendelet megengedi, hogy a szabadon választható képzésekből gyűjthető krediteket munkakörhöz kötött képzésekkel váltsuk ki. Bölcsődénk szakdolgozói szívesen élnek ezzel a lehetőséggel a minél színvonalasabb szakmai munkavégzés érdekében. A bölcsődevezető figyelemmel kíséri, és továbbképzési tervet készít a kisgyermeknevelők holt tartanak a pontszerzésekben, hogy mindenki eleget tehessen továbbképzési kötelezettségeinek.

Önképzési lehetőségek közül a dolgozók leginkább a szakmai könyveket és cikkek olvasását választják. Az önképzés fontos a személyes és szakmai fejlődés szempontjából, segít naprakész maradni az új nevelési módszerekkel kapcsolatban.

3. táblázat: Kisgyermeknevelők továbbképzési kötelezettsége

Megszerzendő összes pont/ Továbbképzés területei	Középfokú végzettség esetén	Diplomával rendelkező munkavállalók esetén
	60 pont	80 pont
Kötelező	12 pont	16 pont
Munkakörhöz kötött	24 pont	32 pont
Szabadon választott	24 pont	32 pont

19. Zárógondolatok

Összefogással olyan intézményt sikerült teremtenünk alkalmazotti közösségünkkel, ahol jó dolgozni és gyermeknek lenni! „A jövőben továbbra is elsődleges célunk, hogy az összehangolt cél és feladatrendszer segítségével a gyermekek mindenek fölött álló érdekét érvényesítve megőrizzük és tovább fokozzuk a Százszorszép Bölcsőde jó szakmai hírnevét, az itt dolgozók és a partnerek elégedettségét. Kiemelt feladatunknak tekintem, hogy a bölcsődébe járó gyermekek egyre nyugodtabb és rendezettebb környezetben élhessék meg gyermekkoruk játékos bölcsődés éveit, a szülők pedig biztonságban és jó hangulatú légkörben tudhassák gyermekeiket. Az intézmény mai arculata, a benne folyó hatékony és korszerű nevelőmunka alapja az együtt munkálkodó alkalmazotti közösség. A szülők bizalmának erősítése, gyermekeink érdekeinek szem előtt tartása egy partnerközpontú intézmény céltudatos irányítását és működtetését kívánja meg. Gyermekszerető és hivatástudattal rendelkező kollégáimmal a Pedagógiai Program megvalósítása egyre hatékonyabb, a siker záloga továbbra is a belső szakmai fejlődés.

20. Mellékletek

1. sz. melléklet –Bölcsődei házirend

Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény

9700 Szombathely, Bem J. u. 33.

Tel: +36 (94) 501-550 • Fax: 501-578

H Á Z I R E N D

Bölcsőde címe:	Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény <u>Százsorszép Bölcsőde</u> 9700 Szombathely, Váci Mihály u. 5.
Telefon:	0694/501-227
Intézményvezető:	Sebestyén Bianka
Intézményvezető székhelye:	Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény 9700 Szombathely, Bem József utca 33.
Telefon, e-mail:	94/501 – 551 sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu
Bölcsődevezető:	Novákné Krizsán Hajnalka
Telefon, e-mail:	krizsan.hajnalka@ebi.szombathely.hu
Gyermekvédelmi felelős:	Péter Anita
Telefon, e-mail:	94/501 – 550 peter.anita@ebi.szombathely.hu
Gyermekjogi képviselő:	Turi Renáta
Telefon, e-mail:	20/489-9635, 99/313-032 renata.turi@ijb.emmi.gov.hu
Az intézmény fenntartója:	Szombathely MJV Önkormányzata 9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3. Telefon: 94/520-100 Elérhetőség: Egészségügyi és Közszolgálati Osztály Osztályvezető: Vinczéné Dr. Menyhárt Mária Email: Vinczene.Maria@szombathely.hu

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény tagbölcsődéibe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a gyermek törvényes képviselője terjeszthet elő a bölcsőde által kiadott formanyomtatványon. A kérelmet a bölcsőde vezetőjéhez kell benyújtani.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, illetve a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a gyermek törvényes képviselőjével megállapodást köt az alábbiakról:

- az ellátás várható időtartamáról
- a fizetendő étkezési és gondozási személyi térítési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról.
- a szolgáltatások formájáról, módjáról.

A gyermekek jogai:

- Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez.
- Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakoztatását segítő különleges ellátásban részesüljön.
- A fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön.
- Emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön.
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban – nevelésben részesüljön. (1997.évi XXI.tv. 6 §)

A szülők jogai és kötelességei:

- Megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését – gondozását bízza,
- Megismerhesse a gyermekcsoportok életét, Megismerje a nevelési – gondozási elveket,
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- Megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat,

- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- A fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- Az intézmény házirendjét betartsa. (1997. évi XXI.tv.12. §)

Intézmény által nyújtott szolgáltatás:

- A bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű nevelés-gondozás,
- Napi négyzseri étkezés, nyugodt alvás, pihenés feltételeinek biztosítása
- Gyermekek szabadlevegőn tartózkodásának biztosítása, egészséges életmód feltételeinek biztosítása
- Életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő játéktevékenység, megfelelő készségfejlesztés biztosítása
- Különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében gondozásba ágyazott rehabilitáció, rehabilitáció segítése.

A gyermek számára nyújtott szolgáltatások módja:

- életkorának megfelelő gyermekcsoportban a szükségleteinek, igényeinek, fejlettségének megfelelően kialakított napirend a kisgyermeknevelő egyénre szabott nevelő gondozó munkáján keresztül biztosítja a gyermek fejlődését, személyiségének kibontakoztatását

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. évét betöltötte,
- sajátos nevelési igényű gyermek esetén, ha a gyermek a 6. életévét elérte.
- a bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.
- a gyermek bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartás zavara miatt veszélyezteti a többi gyermek egészségét.
- a házirend súlyos megsértése esetén.

Nyitvatartás: A bölcsőde munkanapokon 6.00 – 18.00-ig tart nyitva.

A kisgyermeknevelők 6.00-17.00-ig csúsztatott munkarendben dolgoznak.

A gyermekek fogadása ebben az időszakban történik.

1. A bölcsődébe munkanapokon reggel **6.00 – 10.00 óráig** érkezhetnek a délelőtti folyamán a gyerekek. **A reggeli 8.00-8.30-ig tart.** Kérjük, amennyiben lehetőségük engedi, a gyermekek átadása az étkezés előtt vagy után történjen, mivel a kisgyermeknevelő ebben az időben egyedül felügyeli a csoportban étkező gyermekeket! A gyermekek hazavitelére közvetlenül az étkezések után **12.00 órakor**, illetve **15.15 – 17.00 óráig** van lehetőség. **Egyéni igény jelzése esetén** a gyermeket **5.30 órától** tudjuk fogadni, valamint a gyermekek felügyeletét, nevelését-gondozását **18.00 óráig** tudjuk biztosítani.
2. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülői felügyeletet gyakorló személy, vagy az általa írásban megbízott, legalább 18. életévét betöltött személy viheti el.
3. Bölcsődébe érkezéskor, amíg a szülő a gyermeket át nem adja a kisgyermeknevelőjének, illetve távozáskor, miután a szülő gyermekét átvette, a bölcsőde egész területén **a szülő viseli a teljes felelősséget gyermekéért.**
4. A bölcsődei öltözőszekrény csak a gyermek ruhájának tárolását biztosítja. A bölcsődébe behozott, otthagyt **tárgyakért nem tudunk felelősséget vállalni.**
5. A bölcsődébe csak **egészséges gyermek** hozható. A közösség egészsége érdekében a 37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű vagy antibiotikumos kezelés alatt álló, illetve fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. **A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell! Betegség után a gyermeket csak orvosi igazolással tudjuk fogadni!** (15/1998.(IV.30.) NM rend. 38.§)
6. A gyermek napközbeni megbetegedése esetén a kisgyermeknevelő haladéktalanul értesíti a szülőt, vagy ha őt nem sikerül elérni, akkor a szülő által előzetesen pontos címmel és telefonszámmal megadott hozzátartozót, aki köteles mielőbb gondoskodni a gyermek elviteléről.
7. A térítési díj elszámolása érdekében a szülő köteles gyermeke bármilyen okból eredő távolmaradását a hiányzás kezdő napján 8.00-ig bejelenteni! **A szülő abban az esetben is köteles gyermeke hiányzását jelezni, amennyiben mentesül az étkezési vagy személyi térítési díj fizetése alól.**
8. A szülő a gyermek bölcsődei beszoktatása alatt a gyermekével együtt a csoportszobában tartózkodhat, de csak olyan tevékenységet folytathat, amely sem a saját sem a többi gyermek nevelését/gondozását nem zavarhatja!

A beszoktatási időn túl, a kisgyermeknevelővel előzetesen egyeztetett időpontban lehetőség van a gyermek bölcsődei látogatására.

9. A gyermekkel kapcsolatos észrevételeket, kérdéseket, problémákat a kisgyermeknevelőkkel való **személyes találkozás** során, az intézmény által meghatározott napokon, **fogadóórán** vagy a **családi füzetbe** történő bejegyzéssel lehet megtenni, valamint negyedévente szülőcsoportos megbeszélésen, ahol a kisgyermeknevelővel személyes beszélgetésre van lehetőség.
10. **Az étkezési és a személyi térítési díjat banki átutalással kell befizetni. Az utalást a számla kiállítását követő nyolc napon belül köteles a szülő kiegyenlíteni. Amennyiben a szülő a fizetési határidőn belül nem teljesíti fizetési kötelezettségét, a gyermeket a befizetés elmulasztását követő naptól nem tudjuk fogadni!**
11. A bölcsőde alapfeladata körébe nem tartozó **szolgáltatásokat** csak térítés ellenében nyújt. Ezekre igény esetén külön megállapodást köt.
12. A gyermekcsoportokba, gyermeköltözőkbe **élelmiszert** behozni **TILOS!**
13. A bölcsőde egész területén és a bölcsőde udvarán a **dohányzás szigorúan tilos!**
14. A bölcsőde udvarára **kerékpárt behozni**, vagy az udvar területén **tárolni balesetveszélyes és tilos!**
15. A **babakocsikat** csak az erre kijelölt helyen lehet tárolni, más helyiségbe betolni vagy bevinni tilos!
16. **A bölcsőde nyári lezárását**, a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg. Minden év április 21.-e vagy az azt követő első munkanap **Bölcsődék Napja** nevelés nélküli munkanap.

A **nyári lezárás** ideje alatt, és a **Bölcsődék Napján** igény szerint **ügyeletes bölcsődét biztosítunk.**
17. **A bölcsőde téli lezárása a két ünnep között történik.**
18. Az ellátás körülményeit érintő kifogások vagy egyéb sérelem esetén a **szülő panasszal élhet** a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény vezetőjénél.

A bölcsődében **Szülői Érdekképviseleti Fórum** működik. A gyermekjogi képviselő elérhetősége a gyermekköltözőkben rendelkezésre áll.

A házirend hatálya kiterjed az intézmény valamennyi bölcsődéjébe járó gyermekre és szüleikre, továbbá a bölcsőde valamennyi alkalmazottjára. A Házirend aláírásával egy időben lép hatályba, visszavonásig érvényes.

Szombathely, 2024.február

Sebestyén Bianka

Intézményvezető

Dr. Nemény András

Polgármester

2. sz. melléklet –Megállapodás

Megállapodás

Ikt.sz.: /2024.

Felvételi könyv száma: /2024.

Megállapodás

Mely létrejött egyrészről a Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában lévő Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény (9700 Szombathely, Bem J. u. 33) – Százszorszép Bölcsődéje, mint a bölcsődei ellátást biztosító intézmény, képviselőjében Sebestyén Bianka, valamint a bölcsődei ellátást biztosító intézmény képviselőjében eljáró: Urr Bianka (továbbiakban Intézmény), valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Fenntartó: Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata

Székhelye: 9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3

Adószáma: 15733658-2-18

1. A bölcsődei ellátás helye: Százszorszép Bölcsőde

Címe: 9700 Szombathely, Szent István király u. 119.

2. Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője:

Neve:

Születési neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

Szem. ig. száma:

3. A bölcsődei ellátást igénybe vevő:

Neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

TAJ száma:

4. Intézményben a bölcsődei ellátás kezdete: év hónap napjától

a bölcsődei ellátás megszűnésének időpontja: év hónap napjáig.

5. Ellátás időtartama:

- ☐ Határozatlan időtartamra: jogosultsági feltételek megszűnéséig.
- ☐ Határozott időre: -ig biztosítja.

6. Bölcsődei ellátás a 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban Gyvt.) 42. §-a értelmében

42. § (1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3) Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

(4) A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

42/A. § (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Szombathelyen a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátását a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény 7 tagbölcsődéjében 538 férőhelyen, valamint 2 mini bölcsődéjében 14 férőhelyen biztosítja a Szombathelyen élő, valamint a Szombathelyi Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött feladat-ellátási megállapodás alapján a környező településekről érkező gyermekek számára. Jelenleg feladat-ellátási megállapodásunk van: Gencsapáti, Torony, Sé, Nárai, Vép és Ják települések önkormányzatával.

7. A bölcsődei ellátás megszűnésének esetei a Gyvt. 37/A. § értelmében:

- ☐ Határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam – illetve a meghosszabbított időtartam leteltével.
- ☐ Jogosultsági feltételek megszűnésével.
- ☐ Az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérvényezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában, a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.
- ☐ Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátást megszünteti, ha a jogosult a házi rendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei okai már nem állnak fenn.
- ☐ Abban az esetben, ha a jogosult az ellátást három hónapig bejelentés nélkül nem veszi igénybe.
- ☐ A jogosult halála esetén.
- ☐ A 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 35.§ (1) értelmében, ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével a gyermek háziorvosának, az intézmény gyógypedagógusának, konduktorának, kisgyermeknevelőjének, a bölcsőde vezetőjének valamint abban az esetben, ha a család kapcsolatban van a család- és gyermekjóléti központ munkatársával, az ő a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.
- ☐ Gyvt. 42/A. § (4) szerint meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

☐ A házi rend súlyos megsértése: A házi rend súlyos megsértésének minősül, ha a szülő a bölcsőde működési rendjét akadályoztatja. Ebben az esetben az intézményvezető gyermekvédelmi intézkedéseket is kezdeményezhet.

Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, vagy törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül, a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtó határozatáig az ellátást biztosítani kell.

Az ellátás megszűnésekor a felek elszámolnak egymással, amely kiterjed

- ☐ A térítési díj rendezésére,
- ☐ Az intézmény tárgyi eszközeiben okozott szándékos károkra.

8. A bölcsődei ellátásunk a gyermek számára a 15/1998.(IV.30) NM rendelet 41. § (2) értelmében biztosítja:

☐ A bölcsődei módszertani szervezet (Magyar Bölcsődék Egyesülete) honlapján közzétett Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramja alapján a bölcsődei ellátás keretén belül a nevelést és gondozást, és az ehhez kötelezően biztosítandó eszközöket és felszereléseket (15/1998. NM rendelet 11. melléklet).

☐ A gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítjuk a nevelés és gondozás feltételeit, a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét, a játéktevékenység feltételeit, a szabadban való tartózkodás feltételeit.

☐ A gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkeztetést. A bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően biztosítjuk saját főzőkonyháinkon.

A bölcsődei ellátásunk a szülő számára biztosítja:

- ☐ A házi rend megismertetését
- ☐ Az adaptációhoz szükséges időt és feltételeket.
- ☐ A tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről.
- ☐ Megismerhesse a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentációkat.
- ☐ Megismerhesse a gyermekcsoport életét, napirendjét.
- ☐ Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon.

- ☐ Az intézmény működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot.
- ☐ A gyermekért az érkezése utáni átvételétől, a hazamenetele előtti átadásig a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény vállalja a felelősséget.

9. A tájékoztatási kötelezettséget a Gyvt. 33. §-a szerint valósítjuk meg: A személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. A személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét, tájékoztatni kell:

- ☐ Az ellátás tartalmáról és feltételeiről.
- ☐ Az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról, a törvényes képviselő köteles az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és azokban történő változásokról 8 napon belül információt szolgáltatni.
- ☐ Az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a távozás és a visszatérés rendjéről.
- ☐ Az érték -és vagyonmegőrzés módjáról.
- ☐ Az intézmény házirendjéről.
- ☐ A panaszjoga gyakorlásának módjáról.
- ☐ A fizetendő térítési, illetve gondozási díjról.
- ☐ A jogosult jogait és érdekeit képviselő Érdekképviselői Fórumról.

A szülő a tájékoztatás megtörténtéről a megállapodás végén aláírásával nyilatkozik.

10. A Gyvt. 146.§ - 151.§ alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátása személyi térítési díjának megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy más törvényes képviselő köteles, a jogviszony megkezdésének első napjától az intézménynek megfizetni.

A Gyvt.147.§ (2) alapján a bölcsőde esetében az intézményi térítési díjat külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására) valamint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan.

A Gyvt. 148.§-a alapján a bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg.

11. A gyermekétkeztetésére és a kedvezményekre, támogatásokra való jogosultság feltételei:

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani, azaz ingyenes étkeznek, ha

- ☐ A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- ☐ Tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek,
- ☐ Családban 3 vagy több gyermeket nevelnek,
- ☐ Családban tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek
- ☐ Gyermeket nevelésbe vették
- ☐ Olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át,
- ☐ Támogatás igényelhető egyedi helyzetre való tekintettel, amennyiben a szülő írásban nyújt be méltányossági kérelmet az intézményvezető felé.

email: sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu

12. A bölcsődei étkeztetésért és gondozásért fizetendő személyi térítési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles határidőre megfizetni.

Az étkezési és a személyi térítési díjat banki átutalással kell befizetni. Az utalást a számla kiállítását követő nyolc napon belül köteles a szülő kiegyenlíteni. Amennyiben a szülő a fizetési határidőn belül nem teljesíti fizetési kötelezettségét, a gyermeket a befizetés elmulasztását követő naptól nem tudjuk fogadni!

Az étkezés reggelit, tízórait, ebédet és uzsonnát foglal magába.

A napi étkezési díj összege:Ft.

Az intézmény vállalja nevű..... gyermek(Taj száma) napközbeni ellátását, bölcsődei alapellátás formájában hétköznapiokon 6:00 – 18:00 óra közötti időtartamban. A bölcsődei ellátás térítés köteles. (SZMJV 11/1993. (IV.1.) rendelete alapján).

A bölcsődei ellátás esetében a gyermek családjában egy főre jutó rendszeres jövedelmet kell figyelembe venni. Ingyenes ellátásban kell részesíteni azon gyermekeket, akikre a 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt) 150.§ (5). (6) vonatkozik.

A Gyvt. 150. § (6) bekezdésében foglaltakon túlmenően térítésmentesen kell biztosítani az ellátást, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte.

A.....nevű gyermek után fizetendő személyi térítési díj összege:Ft/nap.

13. Amennyiben a szülő nem fizeti meg a térítési díjat, a következő hónaptól az intézmény vezetője felszólító levélben értesíti a szülőt a tartozásról. A felszólítást követően sem rendezett hátralék esetén az intézmény Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata felé továbbítja a rendezetlen számlát további intézkedésre. Személyi térítési díj túlfizetése esetén a túlfizetések a következő hónapban kerülnek jóváírásra, amennyiben a túlfizetés nem jóváírható, visszautalásra kerül.

14. Ha a szülő gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, a bölcsőde vezetőjénél köteles bejelenteni a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést. Az étkezés lemondásánál a hiányzás első napját a szülő fizeti meg. A lemondást minden reggel 8:00-ig tudják a szülők az irodában telefonon vagy személyesen megtenni. A bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól a szülő vagy törvényes képviselő.

15. A bölcsőde nyáron 4 hétre, télen a két ünnep között zárva tart a fenntartó döntése alapján. A nyári zárás időpontjáról a szülőket február 15.-ig tájékoztatjuk. Nevelés-gondozás nélküli munkanap a bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik az azt követő legközelebbi munkanap. A nevelés nélküli munkanapra igény esetén ügyeletet tudunk biztosítani.

16. A szülői felügyeletet gyakorló személy a házirendet betartja, valamint együttműködik az ellátásban közreműködő személyekkel.

17. Bölcsődénk a Gyvt.35-36.§ alapján Érdekképviseleti Fórumot működtet, melynek munkájában a szülők, a dolgozók és az önkormányzat képviselője vesznek részt. Az Érdekképviseleti Fórum dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról, intézkedéseket kezdeményez. Az Érdekképviseleti Fórumnak címzett panaszt az intézményvezetőnél kell benyújtani.

18. A szülő megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartóhoz fordulhat.

19. Az intézmény adatszolgáltatási kötelezettséggel tartozik KSH felé, és rögzíti a bölcsődei szolgáltatások felhasználását a Magyar Államkincstár Igénybe vevői Nyilvántartásában.

20. A szolgáltatás igénybevételéhez az intézmény megbízottja az alábbi adatokat kezeli: szülő/gyermek neve, lakcíme, születési helye, ideje, szülő munkahelye, személyi igazolvány száma, telefonszáma, email címe, a gyermek Taj száma.

21. A következő dokumentumok csatolandók a felvételi kérelemhez:

Munkáltatói igazolás (amennyiben munkavállalás miatt kérte a bölcsődei ellátást), jövedelemigazolás (amennyiben gondozási díj fizetésére kötelezett), lakcímkártya (szülő/gyermek), személyi igazolvány (szülő), oltási könyv-státusz vizsgálati lapok-Taj kártya (gyermek), illetve amennyiben a gyermek valamely egyéni határozattal rendelkezik, azt kérjük a bölcsődevezetőnek átadni.

21. Az intézmény beszámolót nyújt be a fenntartónak minden év január 31-ig írásban, a februári közgyűlésen az intézményvezető beszámol az éves tervek megvalósulásáról. A beszámoló a bölcsőde honlapján nyilvánosan elérhető. (<https://www.bolcsodeszombathely.hu>)

22. A személyes adataim kezeléséről (2011.évi CXII. tv. 5.§ (1), a 1993. évi III. tv. 20§ értelmében a tájékoztatást megkaptam. Az intézmény tájékoztatott az országos rendszerbe való jelentésről. (KENYSZI)

23. Aláírással kijelentem, hogy megismertem az intézmény adatkezelési tájékoztatóját.

Szombathely, év hó nap

Szülő/gondviselő

Bölcsődevezető

21. Hivatkozásjegyzék, felhasznált irodalom

-
1. i Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény
 2. ii 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet
 3. iii [Továbbképzés - Magyar Bölcsődék Egyesülete \(magyarbolcsodek.hu\)](https://magyarbolcsodek.hu/)
<https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/alapprogram/>
<https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/segedlet-a-bolcsodek-mukodtetesehez/>
<https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/jogszabalytar/>
<https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/modszertani-kiadvanyok/>